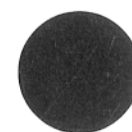
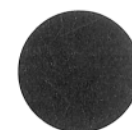

Ujčić
INE
I DANI

aja 1957.
u je djed
odine. Za
a bajke i
rijemom
stiglo, ali
:kakvom
proznih,
se baviti
nutrine,
i. Bavi se
edrinom
ornom i
lumačke
Istrion.

BORISLAV VUJČIĆ

PAUČINA PUČINE

NEUOKVIRENE SLIKE I USIDRENI DANI

Vujčić, BORISLAV. Roden petnaestog svibnja 1957.

Orah, Vrgorac. Odrastao uz baku koju je djed napustio kad joj je bilo dvadeset i tri godine. Za razliku od pisaca kojima je baka pričala bajke i legende, djetinjstvo je prošlo u nijemom iščekivanju djedova pisma. Pismo nije stiglo, ali je stigla osmrtnica. Djed je zaglavio u nekakvom obračunu u Argentini. Pisanjem proznih, dramskih i poetskih radova počeo se baviti relativno kasno. Razlog - provjera nutrine, njezina reciklaža i dešifriranje snova. Bavi se iscerenošću svijeta, njegovom zatrtom vedrinom i upropaštenim obzorjem. Živi s Bornom i Marinom u Zagrebu. Dramaturg je Glumačke družine Histrion.

LICA:

FRAN
prvi svjetioničar

SENA
njegova žena

LUKA
drugi svjetioničar

LANA
njegova žena

KARLO
čovjek iz kapetanije

LENIN GLAS

Glasoni žena (iz etera), brodske sirene, glasanje čuka, pjev cvrčka, šum valovlja i glazbena potpora, koja, uz pozamašniji upliv može biti orkestracija ove igre.

Radnja ovog igrokazivanja odvija se u posvemašnjoj tjesnoći (i tjeskobi), duševnoj i prostornoj skučenosti. Prostor je mali otočić na kojemu je svjetionik, u neposrednoj blizini Crnog grebena, podmukle podvodne izrasline, koja svako malo uzimlje danak onoga što se poslovno i neupitno naziva slobodna plovidba. Otočić sa svjetionikom nalazi se na iznimno važnom stratezijskom punktu, križištu i sjecištu putova, ali i duševnih ugoda i rasapa onih koji su se iz ovih ili onih razloga odvažili na čuvanje i darivanje svjetla.

Otočić je pust, obrastao tipičnim niskim raslinjem i gdje kojim čempresom, borom i tamarisom. Na otoku je jedan putopisac zabilježio mravinjak, dva poludjela cvrčka (od kojih jedan ovdje igra zvučnu kulisu) i čuka koji svako malo, kad dođe do smjene djelatnika na svjetioniku, doleti i podsjeti u zlokobnom noćnom času svjetioničare i njihove bližnje na dubinu samoće.

Vrijeme radnje je smješteno u jedan od tjedana, dakle - u sedam dana, a prizori su fragmentarni isječci iz tih sedam dana, odabrani po ukusu i značenju za koje autor misli da bi mogli biti dostojni jedne unaprijed oštećene i nepopravljive freske onoga što se kolokvijalno, bez nekakve posebne odgovornosti, nazivlje međuljudskim odnosima.

PRVI DAN

1.

Suton. Fran u odsjevima umirućeg dana. Čujemo glas žena (iz prologa) s radija. Vjerojatno radio-drama. Fran, okrenut gledateljstvu, s prosjačkim (sljepačkim?) štapom sluša, a onda usred rečenice isključuje radio. U tom času čujemo zvuk valova. Fran se blago njiše u ritmu valova. Nježno miluje štap.

Uđe Sena. Zastane. Gleda Frana i s nekom trajnom nelagodnom koja je s vremenom između njih dvoje okrupnjala, ne zna kako započeti razgovor. Njihov razgovor je daleko od iskrenosti i suglasja. Kao ruševni ostaci koji čine cjelinu, ali znatno oštećenu.

SENA: Slušaš radio?

FRAN, mirno: Slušao sam.

SENA, s nelagodnom: Čuo si nešto zanimljivo?

FRAN, hladno: Nove činjenice u starim prnjama.

SENA: Da. Da... Nove činjenice. Činjenice.

FRAN, kurtoazno: Što si ti radila?

Stanka.

FRAN: Molila si se?

SENA: Da, molila sam se, Fran.

Uđe Luka. Ruke su mu zapetljane ribičkim priborom.

LUKA: Ništa!

FRAN: Ništa?

LUKA: More se urotilo protiv nas. Vrša prazna. Parangali bez mamaca. Kao da nas ova beštija potkrada.

FRAN: Koja beštija?

LUKA: More! Možda je zaista ovo mjesto ukleto.

Luka ode.

SENA: Fran... Možemo li razgovarati?

FRAN: Razgovaramo, Sena.

SENA: Fran...

FRAN: Molim te, Sena. Nemoj ponovno o...

SENA: ...starim stvarima u novim prnjama?

Fran šuti.

SENA: Koliko smo mi, molim te, na ovom prokletom otočiću?

FRAN: Prokletom otočiću? Odjednom svi mislite da je ovo prokleti otočić. (Za sebe.) Prokleti otočić?

SENA: Ne znam je li proklet ili nije, ali sad to nije ni važno. Koliko smo mi ovdje, Fran?

FRAN: Osam godina.

SENA: Kao da smo jučer došli, Fran.

FRAN: Jučer si rekla da ti se čini da si ovdje cijelu vječnost!

Uđe Lana.

LANA, pospana i zijeva: Je li Luka što ulovio?

SENA: Nije.

LANA: Ništa?

SENA: Ništa...

LANA, razočarano: Ništa? Ni šparića! Fui! Moj muž je nesposoban za bilo što! Idem se okupati. Sena, hoćemo li se kupati?

SENA: Ne bih.

Lana ode. Uđe Luka.

LUKA: Koji brodovi večeras plove kraj našeg svjetionika?

FRAN: Nijedan.

LUKA: Sva sreća. More je tako proždrljivo. Je li se Lana probudila?

SENA: Princeza se probudila.

LUKA: Je li rekla da je mirisala na paprat i makove?

SENA: Nije.

LUKA: U posljednje vrijeme halucinira. Kaže da miriše na paprat i makove. Što bi to moglo značiti? Fran?

FRAN: Ne razumijem se u paprat i makove.

LUKA: Nепrestano se tušira.

SENA: Troši dragocjenu vodu.

LUKA: Kao da sa sebe skida kožu.

SENA, zajedljivo: Princeza će nam potrošiti vodu.

LUKA: Princeza?

SENA: Tvoja razmažena žena!

LUKA: Sena, Lana je rođena u gradu. Gradsko je dijete. Njezin djed je bio plemić.

SENA: I što onda? Briga me za njezinog djeda i plemstvo. Ona troši vodu.

Vodu, Luka. Kao da želi oprati nečistoću koja ju proganja. Grijech...

LUKA: Ja bih te zamolio da tako ne govoriš o mojoj ženi.

SENA: I neću. Ali moraš znati da ćemo zbog njezinih halucinacija ostati bez vode.

FRAN: Uskoro će kiše, Sena.

SENA: Kiša? Fran, ti ju braniš. Ti opravdavaš njezine sulude hirove. Ti si...

Luka ode.

SENA, bijesno: Paprat i makovi! Princeza! Fran...

FRAN: Sena, molim te. Luka i ja imamo posla.

SENA: Posla? Ti bježiš od mene, Fran. Hladno mi je.

FRAN: Hladno? Ljeto je, Sena.

SENA: Znam. Ali meni je hladno. Proketo hladno. Uvijek mi je bilo hladno.

Položi ruku na Franovo rame. On spusti rame i Senina ruka sklizne.

SENA: Ti uzmičeš, Fran. Bježiš?

FRAN: Ne bježim.

SENA: Nekad si bar pokušao razumjeti studen u meni.

FRAN: Sena... Imam posla.

SENA: Posla?

FRAN: Rekao sam Luki da možemo nastaviti...

SENA: Što ćete nastaviti? Onu vašu igru Tezeja i Edipa? To?

FRAN: Da.

SENA, bijesno: Isuse!!! Fran!!! Mi se raspadamo, a ti igraš glupu igru.

FRAN: Nije glupa igra!

SENA, stišavajući bijes u sebi, ali na rubu srdžbe: Dobro! Nije glupa igra. Ništa što ti činiš nije glupo. Dobro. Ja ću se sama od sebe smrznuti. Ako već nisam.

FRAN: Sena... zamolio sam te...

Uđe Luka.

LUKA: Zamislite!

SENA: Što?

LUKA: Lana spava. Na rubu hridi. Spava.

SENA: Blago paprati i makovima.

LUKA: Idem ju odmaknuti s ruba. Može pasti.

Luka ode. Zaglušujuća buka brodske sirene.

2.

Zvuk brodske sirene. Sena kleči i moli.

SENA: Hvala Bogu.

FRAN: Molim?

Senu iz njezine napetosti zbog broda Franova ravnodušnost vraća u stvarnost. Pode prema kuhinji, vrati se, briše krpom stol, odbaci krpu, gleda kroz prozor, sjedne nasuprot Frana. Šute. Nakon nekog vremena...

SENA: Još jedan brod.

FRAN: Još jedan brod.

SENA: Sva sreća, prošao je Crni grben.

FRAN: Sva sreća.

SENA: Fran, noćas sam čula nerazgovijetne glasove.

FRAN: Da?

SENA: Glasove koji su dopirali iz mora. Odanle... od Crnog grebena.

FRAN, ravnodušno: Valovi...

SENA: Nisu bili valovi, Fran!

FRAN: Nego?

SENA: Kao da su bili ljudski glasovi. Zaklela bih se da sam čula glas žene, muškarca, starca...

FRAN: I djetinji glas si čula?

SENA: Da, čula sam. Glas djevojčice.... Bio je tako kristalan... Tako čist...

Fran uključi radio. Sena ode. Uđu Lana i Luka.

LANA: Ponovno je gladan.

FRAN: Tko?
 LANA: On!
 LUKA: Tko? O čemu govoriš?
 LANA: Ja sam bila na hridi i gledala sam Crni greben. U jednom času, kad je brod prolazio, tako se napeo, izronio...
 FRAN: Otvorio usta?
 LANA: Da, da, da. Otvorio je usta. A onda se nasmiješio i mahnuo brodu. Kao da mu se smilovao.
Ude Sena. Luka je zbunjen.
 LUKA: O čemu govorite?
 SENA: O gospodaru Crnog grebena.
 LUKA, *neuvjerljivo se smije*: Ah, da... gospodar Crnog grebena. Groblje brodovlja.
 LANA: Mi smo zapravo svih ovih godina na groblju. Oko nas plutaju sjene umrlih i potopljenih, zar ne, Fran?
 FRAN: Ima i gorih mjesta.
 LANA: Gorih?
 FRAN: Da, gorih.
 LANA: Gospode Bože. Je li tebi išta važno?
 FRAN: Je, važno mi je.
 LANA: Što?
 FRAN: Važno je pobijediti ono ništa u nama.
 LANA, *razdražljivo*: I kad to pobijediš, što nam ostaje?
 LUKA: Smiri se, dušo.

3.

LUKA, *neočekivanim obratom poslovnosti i s rutinom radnih obveza kojom istiskuje Senu iz prostorije*: Temperatura je pala.
 FRAN: Vlažnost zraka?
 LUKA: Ista.
 FRAN: Jačina vjetra?
 LUKA: Nepromijenjena.
 FRAN: Vidljivost?
 LUKA: Dobra.
 FRAN: More?
 LUKA: Relativno mirno.
 FRAN: Relativno?
 LUKA: S nagovještajima pogoršanja.
 FRAN: Javio si meteorološkom zavodu?
 LUKA: Nisam.
 FRAN: Lučkoj kapetaniji?
 LUKA: Nisam.
 FRAN: Zašto?
 LUKA: Nešto nije u redu s telefonom.
Fran uzme telefon. Okrene brojčanic. Čeka.
 FRAN: Telefon je u redu, Luka.
Lukina nelagoda.
 LUKA: Gdje smo stali, Fran? Edip pita...
Fran učas prihvati igru. Uzme štap i ude u ulogu Edipa. Luka se poigrava sa zdjelom kao Tezejevom krunom. Priguši svjetlo.
 EDIP: Kolon je lijep grad?
 TEZEJ: Lijep je, Edipe.
 EDIP: Tvoj je, Tezeju?
 TEZEJ: Naš.
 EDIP: Vaš?
 TEZEJ: Svih gradana Atike.
 EDIP: Ah, Atika! Atika! Vježbate demokraciju?
 TEZEJ: Demokracija je budućnost.
 EDIP: Da, s robljem.
 TEZEJ: Ne vjeruješ u demokraciju?
 EDIP: Svaki duh koji bi htio vladati, kad se ne snade, sam u sebi završi u osrednjosti, a demokracija je savršen alibi.
Stanka.
 EDIP: Gdje su moje kćeri, Tezeju?

TEZEJ: Na plaži su...
 EDIP: Plivaju?
 TEZEJ: Sunčaju se.
 EDIP: Sunčaju?
 TEZEJ: Okrenute su suncu.
Stanka.
 EDIP: Ah, sunce. Sunce. Visoko?
 TEZEJ: Zalazi.
 EDIP: Zalazi, zalazi!
Stanka.
 TEZEJ: Nevolje?
 EDIP: Znaš, strah me je da me ne napuste.
 TEZEJ: Njihova ljubav je neupitna.
 EDIP: Moje kćerke su žene, Tezeju. Mlade žene.
 TEZEJ: Ne vjeruješ ženama, Edipe?
 EDIP: Pa nisu me baš usrećile!
Stanka.
 TEZEJ: Tvoje kćerke te vole. Iskreno.
 EDIP: Ne znaš ti, Tezeju, koliko je iskrenost povezana sa sućuti.
 TEZEJ: Možda i ne znam, Edipe, ali bogova mi, one te vode bez obzira na opasnosti puta, putova i raskrižja. I ti si ih slavio u odvažnosti što te, unatoč kušnjama i opasnostima, nisu nikada ostavile na nekom putu ili raskrižju. A mogle su...
Stanka. Prozor se otvori. Škriplje.
 EDIP: To me i brine, Tezeju.
 TEZEJ: Što?
 EDIP: Njihova ljubav.
 TEZEJ: Da?
 EDIP: Polako sam se naviknuo na njihovu ljubav. Sad kad si me primio, mogu ti reći da se u meni počela javljati ljubomora. (Stanka.) Nešto kao... ljubomora.
Luka pride prozoru i zatvori ga. Nespretno. Prozor ostane prikučen.
 EDIP: Postao sam čangrizav. Sebičan. Moja dva štapa, moja dva oka, ta dva moja anđela su... moje robinje. Moji kažnjenici. Moji zatočenici. Moji...
 TEZEJ: Sad kad si u mom kraljevstvu, zaštićen, ovdje u Kolonu, dajem ti ljudsku i kraljevsku riječ da ćeš imati slugu i sve što ti bude potrebno.
 EDIP: Vjere mi, one bi se mogle nakon tvoga dobročinstva uputiti u život, ali to im, vjeruj mi, ne bih preporučio. Kažeš... sunčaju se?
 TEZEJ: Da, sunčaju.
 EDIP: Leže li leđimice, potrbuške ili na boku?
 TEZEJ: Sjede licima okrenutim ravno prema suncu.
 EDIP: Sunce je pohotljiva neman.
 TEZEJ: Znam. Da te ne cijenim, Edipe, bogova mi, proglasio bih te sebičnim, ako ne najsebičnijim gadom.
 EDIP: Je li?
 TEZEJ: I na sunce si ljubomoran.
 EDIP: Na sunce imam razloga biti ljubomoran, Tezeju.
Fran pojača ton na radiju. Završnica nekakvog jeftinog šlagera: O ti si moj! Moj! Ipak kreni u boj, budi svoj! Hoj, oj, oj... Fran stiša ton.
 TEZEJ: Sunce nas tek sjenom podsjeti da imamo bližnjega...
 EDIP: Sunce je partner kao i svi drugi! (Stanka.) Što sada rade?
 TEZEJ: Tko?
 EDIP: Moje zjenice.
 TEZEJ: Molim?
 EDIP: Moje kćerke, bogova mu!
 TEZEJ: Sunčaju se, leđima okrenute nebu.
 EDIP: Aha!
Stanka.
 EDIP: Nadam se da te moja sebičnost ne smeta.
 TEZEJ: Ne, ne...
 EDIP: Bez obzira koliko ti nju shvatio ili ne shvatio, ona je takva kakva jest, ali moraš znati da sve što činimo, pa i ono što držimo da je plemenito, činimo iz sebičnih razloga. Da, sebičnih! Sebičnost je pokretač. Moć naše duše. Uovoljavanje našoj duši je način na koji sebičnost živi.
 Ah... Zašto ne plivaju?

TEZEJ: Molim?
EDIP: Moje kćeri.
TEZEJ: Sunčaju se... trbusima okrenutima suncu.
EDIP: Aha. (Stanka.) A tvoja djeca?
TEZEJ: Sina su mi bogovi kaznili, a kćerku mi nisu ni dali.
EDIP: Gadno, gadno! (Stanka.) A... žena?
TEZEJ: I nju su bogovi kaznili.
EDIP: Bogovi?
TEZEJ: Ona je sama sebi dosudila nakon što su je bogovi nagovorili.
EDIP: Gadno, gadno! (Stanka.) A otac?
Stanka. *Luka ponovno dođe do prozora koji pod naletom vjetra škriplje.*
TEZEJ: Ubio se.
EDIP: Gadno, gadno! (Stanka.) A zašto?
TEZEJ: Razočarao se u moje sposobnosti i odgovornosti. Skočio je s hridi.
Zapravo... ja sam htio da mu se nešto dogodi. Ali ne takvu smrt...
Hoću reći to... da skoči s hridi u more, ali sam htio...
EDIP: Da ipak skoči!
Stanka.
TEZEJ: Da. Ulog je bio golem.
EDIP: Kraljevski tron? (Tišina.) Kraljevska kruna? Povlastice? Kraljevsko žezlo?
Stanka.
TEZEJ, tiho: Da... Vraćajući se s Krete, nakon pobjede nad Minotaurom kamo sam se zaputio, zaboravio sam izvjesiti bijela jedra kako sam ocu obećao...
EDIP: Zaboravio?
TEZEJ: Svi misle da je bila riječ o zabuni, a otac je bio osjetljiv. Nije mogao podnijeti da mu je sin kukavica.
EDIP: Gadno, gadno. (Stanka.) Za majku bi bilo najbolje i ne pitati?
TEZEJ: Da.
EDIP: Što one rade? Plivaju?
TEZEJ: Rone.
EDIP: U životu je važno znati plivati i roniti.
TEZEJ: Znam.
Ude Sena. *Uzme nešto iz ladice stola. Zastane. Ponovno otvori ladicu. Bučno ju zatvori.*
SENA: Ovdje u posljednje vrijeme ništa nije na svom mjestu.
Sena ode. *Dok je tražila, Fran je pomicao frekvencije. Nakon njezina odlaska ponovno usredotoči pozornost na sugovornika u igri bivšega i sadašnjega kralja.*
EDIP: Zaboravio sam te pitati...
TEZEJ: Nemam više nikoga od rodbine, Edipe, ali zato imam domovinu...
EDIP: Pusti domovinu, Tezeju. Zaboravio sam te pitati kupaju li se moje kćeri same?
TEZEJ: U društvu su dvojice trgovaca.
EDIP: Jesu li trgovci bogati?
TEZEJ: Bogate se.
Stanka.
EDIP: Gadno, gadno...
TEZEJ: Ne brini. Moji časnici motre na njih. Sve je pod kontrolom.
EDIP: Nikada ništa niti je bilo niti će biti da se može reći da je sve pod kontrolom. A tvoji časnici... Jesu li časni?
TEZEJ: Nastoje biti.
EDIP, *bolno zaurla*: Auuuuu!
TEZEJ: Što se dogodilo?
EDIP: Žulj! Crni, krvavi žulj. Zamisli gdje mi živimo? Jedan idiot koji se upucavao mojoj kćerki, poklonio mi je, navodno iz milosrđa. sandale. Hulja. Meni slijepcu podvalio je nejednak par sandala. Lijeva je ugodna, ali desna me našuljala da sam ga prokleo u ime moje nesreće! I sada ga proklinjem. Zamisli na što su ljudi spali. Niske grane.
TEZEJ: Kako stvari stoje, past će i niže!
EDIP: A gad se hvatao u gradu. "Pomogao sam jadnom Edipu! Pomogao sam mu. Dao sam mu tri para sandala. Najboljih." Zamisli gada! Što sada rade?
TEZEJ: Tko?

EDIP: Moje kćeri, zaboga!
TEZEJ, *ustane od stola i otvori prozor.*
EDIP: I?
TEZEJ: Mažu ih uljem.
EDIP: Tko?
TEZEJ: Trgovci.
EDIP: Tim trgovcima ništa nije sveto. A tvoji časnici?
TEZEJ: Diskretno su na distanci, ali sve je pod kontrolom.
EDIP, *srđito*: Vraga je sve pod kontrolom. Moje dvije zjenice, moja dva štapa, moja dva uzdarja dvije podle hulje još podlijim prstima i vjerojatno jeftinim uljem, ali s najpodlijim onim posljednjim namjerama mažu po njihovoj osjetljivoj koži, koja ne samo da nema iskustva, nego sve da ga i ima, pitanje je kako bi po ovoj pripeci završilo.
SENA, *iz druge prostorije (kuhinje)*: Kog vraga urlaš, Fran?
FRAN: Edip se uznemirio, Sena.
Ude Lana.
LANA, *u dahu izgovara TV program Super RTL*: 7.05 Kinderprogramm, 8.40 Mein lieber Biber, 9.05 Wild Jack, 10.00 Alles Nichts Oder?!, 10.55 Kinderprogramm, 14.00 OROAND: Bonkers, 14.30 Kapt'n Balu, 15.00 Chip und Chap, 15.30 Darkwing Duck, 16.00 OROAND: Mein lieber biber, 16.20
LUKA: Lana!!!
LANA, *istom hipnozom opsjednutosti TV programom, kao da je prebačena na neki drugi program, primjerice na Kabel 1*: ... 16.20 Bonanza, 17.10 CHIPS, 18.00 Die Hugo-Show, 18.30....
LUKA, *panično*: Lana, zaboga!!!
LANA, *prebaci se na PRO 7*: ... 18.30 Bill Cosby Show, 19.00...
LUKA: Lana, molim te!
LANA, *prebaci se na HRT 2*: Koraci, zabavno glazbena emisija (repriza), 17.45 Knjigom u glavu, 18.30 I to mi je neki život, serija (7/19), 19.15 Crtani film....
LUKA: Lana!!!!
LANA, *ubrzano*: 19.30 Dnevnik, 19.55 Šport, 19.57 Vrijeme...
Fran uključi radio u času kad speaker govori vremensku prognozu. Lana ode u glasu speakera.
SPEAKER: ...more relativno mirno, vjetrovito na...
Fran ugasi radio.
FRAN: Da se vratimo gdje smo stali?
LUKA: Gdje smo stali?
FRAN: Edipov žulj.
Stanka.
LUKA: Može.
EDIP: Tezeju, misliš li da će se oni dolje trgovci obogatiti?
TEZEJ: Ako se ne odaju kocki, ako ih razbojnici ne zaskoče, ako očevi budu izdašne ruke, ako ih porezi i ratovi ne osiromaše, te ako nadu odane, strpljive i štedljive žene...
EDIP: Mojim kćerkama bilo bi bolje u hladu. No, reci mi, Tezeju, jer čuo sam da ovaj naš susret u Kolonu držiš vrhuncom svoje slave, što to tebi znači i što bi, u širem smislu, imalo značiti?
TEZEJ: Ne razumijem.
EDIP: Nećeš valjda biti kao onaj trgovac sandalama.
TEZEJ: Ne razumijem te, Edipe.
EDIP: Ukratko, riječ je o poslu. Dakle, zašto si meni slijepom, prognanom, od bližnjih i od podanika odbačenome ti, koji si sa svih strana slavljen, dao utočište?
TEZEJ: Atika je ponosna što...
EDIP: Molim te bez fraza! (Tiho i bolno.) Prokleti žulj! (Tezeju.) Dakle?
TEZEJ: Nadam se da ćeš ovdje pronaći mir, spokoj i da će Atika biti dostojno utočište...
EDIP, *bolno*: Auuuuu!
TEZEJ: Zar sam te čime uvrijedio, Edipe?
EDIP: Nisi ti. Prokleti žulj, a i kurje oko mi je proradilo! No... pitam kao bivši kralj tebe kao kralja: zašto si me udomio, zaštitio? Jer... primiti slijepog, prognanog i bez domovine kralja, rodoskrvnika,

bogohulnika i sada prosjaka koji ovisi jedino o milosrđu dviju kćeri...
još ih mažu uljem?

TEZEJ: Ne, rashlađuju ih palminim lišćem.

EDIP: Da?

TEZEJ: I draškaju grančicama tamarisa.

EDIP: Dakle, primiti mene ovakvog kakav jesam, mene koji ovisim o njima
dvijema, o dva spasonosna štapa - zar to, molim te, može biti
vrhuncem tvoje slave, slave onoga koji je ujedinio Atiku, pobijedio
Minotaura? Usput... kako ti je pošlo za rukom pobijediti Minotaura?

TEZEJ: A tebi odgonetnuti Sfingu?

Ude Sena.

SENA: Igrate se?

FRAN: Da, Sena. Igramo se.

SENA: Još uvijek ste na Tezeju i Edipu?

Tišina.

SENA: Uskoro će večera.

LUKA: Gdje je Lana?

SENA: U kupaonici. Povraća.

LUKA: Povraća? Isuse!

4.

Sena i Lana za stolom. Razgovor žena.

LANA: Ja sam bila plesačica. Znaš li to, Sena?

SENA: Ne znam.

LANA: Plesala sam...

SENA: Gdje. U baru?

LANA: Pa odnekud treba početi. Znam... ti misliš da sam ja drolja. Ne trebaš
mi reći, ali ja to osjećam. Svejedno mi je. Misli što hoćeš. Meni je
važan moj Luka.

SENA: Tvoj Luka ti je važan jedino kad ti ništa drugo nije važno.

LANA: To ti misliš. Ti sve ljude mjeriš kroz nekakvo milosrđe. Davanje.
Davanje i davanje. Zar ne misliš da sam i ja nekog vruga dala? Luka me
je odveo od plesnog podija i doveo na ovaj otočić jer nije mogao
podnijeti da me drugi muškarci gledaju. Zašto si ti ovamo došla?

SENA: Moja stvar.

LANA: Tebi je mjesto u samostanu!

SENA: *zaprijeti:* Ne spominji mi samostan.

LANA: Oprosti. Da... ti misliš da ja ne volim Luku. Ja sam mu zahvalna. Moja
ljubav se svodi na zahvalnost. A tvoja? (*Odmah nastavi.*) Znam, tvoja
stvar. Znaš... ja Luku ne razumijem. Ima dana kad ga nema u meni.
Tražim ga, ali ga jednostavno nema. Htjela bih, ali se uvijek ispriječi
nešto što me ne odvede k njemu. Možda on pati, ne znam, ali ja se u
takvim trenucima nesnalazem jednostavno izgubim. Poželim
zaplivati...

SENA: Plivaj!

LANA: A opet, možda me je spasio što me je odveo od moje naravi. Ja zapravo
uživam kad me drugi muškarci gledaju. Nije to ono što misliš,
jednostavno uživam u njihovu užitku. Razumiješ?

SENA: Ne.

LANA: Ni Luka ne razumije. Bože, kao da je naslijedio nekakav taman križ
koji ga pritišće i boli. A ne može bez tog križa. Ponekad mi se čini da
sam obična guska, mala plesačica iz jeftinog bara koja ništa ne
razumije. Tebi je dobro s Franom. On je tako postojan. Smiren. U toj
mirnoći svaka žena može pronaći svoje mjesto. Ti si ga vjerojatno
pronašla?

SENA: Moja stvar.

LANA: Kad bi moj Luka imao nešto od Franove mirnoće. Ni ovdje, na ovom
otočiću, on mi ne vjeruje. Zamisli! Ovdje me je zatvorio u ovaj
otvoreni kavez, ali mi ne vjeruje. Kad se prepustim suncu, on je
ljubomoran. A kad raširim noge i usmjerim se prema vjetru, on kipti
od bijesa. Zamisli da ovdje dođu mornari nakon brodoloma!

SENA: Haluciniraš.

LANA: Ja volim Luku. Možda ti to ne vjeruješ. Ali volim njegovu pseću narav.
Možda ju ljubomora pothranjuje, ali volim ga držati na uzici s

njegovim sumnjama i kvarnim mislima. Znaš da su jedino kvarni
muškarci ljubomorni. Tvoj Fran zaista zna što je ljubav. Ta mirnoća...

SENA, *reznirano:* ...bez strasti...

LANA: Što?

SENA: Ništa. Oprosti...

5.

Noć. Šum valova. Fran je u sebi uspavaničen.

FRAN: Ne! Ja nisam kriv! Ja sam se slučajno našao u krivom času na krivom
mjestu kad je već sve bilo odlučeno i kad se nije moglo ni naprijed ni
nazad. Ni naprijed ni nazad? Prokleta pomjeranje! Prokleta misao da
čovjek može naprijed i nazad!

*Čuju se kroz otvoreni prozor nerazgovijetni ali zaglušujući jauci, brodska
sirena, zaglušujući valovi koje Fran, zatvorivši prozor, naglo stiša.*

FRAN: Odlazite! Vi ste utvare! Grižnja savjesti! Rana moje boli, bol moje rane.
Svaki vaš jauk je krasta na mojoj duši. Odlazite, proklete utvare!
Potonite, dovraga! Neka vas morske trave zatrave i morski mulj pokopa.
Ude Sena.

SENA: Opet?

FRAN: Da.

SENA, *nježno:* Dodi, dušo. Ne brini. Bit će dobro. Hoćeš li čaj?

FRAN: Ne, ne. Hvala.

SENA: Idemo spavati.

FRAN: Ne, ne, ne...

SENA: Zaspao ćeš.

FRAN: Toga se i bojim. Znam da bih sanjao.

SENA: Pa što onda?

FRAN: U snu se ne mogu braniti, Sena. Luka i Lana spavaju?

SENA: Spavaju. Da spavaju.

FRAN: Onda... ništa.

SENA: Ništa?

FRAN: Ništa.

Sena otvori prozor. Udahne svjež zrak. Fran se sklupčava na stolici.

SENA: Fran... mi bismo trebali otići odavde.

FRAN: Zašto?

SENA: Odmoriti se od ovog svjetionika.

FRAN: Misliš da bi nam negdje drugdje bilo bolje?

SENA: Ne znam, ali da se pomaknemo od ove jednoličnosti.

FRAN: Misliš da se negdje nešto bitno pomiče?

SENA: Valjda se pomiče, Fran. Svih ovih godina mi se nismo pomaknuli.

FRAN: Misliš li da oni koji jurcaju amo-tamo, da se oni pomiču?

SENA: Ipak nekog vruga žele.

FRAN: Misliš li da će tim jurcanjem, vrludanjem sustići ono što žele?

SENA: Oh, znam. Ti si od onih koji misle da nam se Bog osvećuje kroz naše
želje. Ali željeti je ljudski! Moja jedina želja je biti s tobom.

FRAN: Zar nismo zajedno?

SENA: Zar jesmo, Fran? Jesmo li? Ovaj svjetionik bit će naša grobnica. Ako...
to već nije.

DRUGI DAN

1.

Ude Lana.

LANA: Dobro jutro.

FRAN: Dobro jutro.

Lana ode. Ude Luka.

LUKA: Dobro jutro.

FRAN: Dobro jutro.

Luka ode. Ude Sena.

SENA: Dobro jutro.

FRAN, *šuti.*

SENA: Rekla sam... dobro jutro.

FRAN: Je li vedro?

SENA, *s gorčinom*: Isuse!
 FRAN: Samo pitam nije li možda oblačno?
 SENNA, *bolnim glasom*: Gospode Bože!
 FRAN, *upitno*: Bože? Može li se ovdje znati je li oblačno, je li vedro, je li...
Ude Luka.
 LUKA: Hoćeš istinu?
 FRAN: Tezej pita Edipa?
 LUKA: Da?
 EDIP: Ako te ne vrijeđa...
 SENNA: Isuse!
Sena ode. Ude Lana.
 LANA: Sanjala sam borbu pijetlova. Zamislite. Jedan je drugome ključao krijestu. Gladna sam. Luka, ima li što ovdje jesti?
Luka isprati Lanu, ali se uskoro vrati.
 TEZEJ: Ne sjećam se kako sam pobijedio Minotaura.

2.

Lana je u svojoj paučini nezadovoljstva.
 LANA: Molim te, Luka. Znao si tko sam. Zaboravi ili ostavi!
 LUKA: Oprosti, nisam te htio povrijediti.
 LANA: Znam da nisi.
 LUKA: Znam da ovo nije idealno mjesto, ali ima svojih prednosti.
 LANA: Kojih vrućih prednosti?
 LUKA: Ovdje ne trošimo puno. Novac koji zaradujem ostaje na banci. Znaš što...
 LANA: Što?
 LUKA: Povoljnije su kamate. Dvadeset posto na glavnice. Nevjerojatno. Novac će jednoga dana raditi za nas. Zapravo, već radi. Mislim da je pametno što sam novac oročio...
 LANA: Na koliko godina?
 LUKA: Deset godina!
 LANA: Ti si lud. Idiote!
 LUKA: Dušo... htio sam...
 LANA: Za deset godina ja ću biti mlada starica u strahu da se nasmijem, da mi se ne pokažu bore. Deset godina!!! Taj novac je proklet, Luka! Proklet.
Ude Fran.
 FRAN: Financijski problemi?

3.

SENA: Da, da, Fran. Ti nju stalno braniš.
 LANA: Koga?
 SENNA: Malu, gladnu i vječito neistuširanu princezu!
 FRAN: Sena, zaboga!
 SENNA: Ti si stao na njezinu stranu. Možda podsvjesno, ali je braniš.
 FRAN: Ako kažem koju riječ za nju, ne znači da ju branim.
 SENNA: Stao si na njezinu stranu. Zaboga, Fran! Ona će nam potrošiti vodu. Ona ne da jede, ona u posljednje vrijeme ždere.
 FRAN: Pretjeruješ, Sena.
 SENNA: Pretjerujem? Ona se ovdje zaista ponaša kao prava princeza. Zamisli, kad si ti bio na dežurstvu, ja sam malo prošetala. Ne znam koliko sam ostala vani. Gledala sam zvijezde. A kad sam se vratila, ja sam je zatekla u našem krevetu.
 FRAN: Pa?
 SENNA: Fran, u našem bračnom krevetu!
 FRAN: I što onda? Odspavala je... I?
 SENNA: Ne pitaš što je sanjala?
 FRAN: Njezini snovi su njezina privatna stvar.
 SENNA: Privatna stvar? Fran... ja sam ju zatekla u znoju. Frfljala je svoje traume jedne neokrunjene fufice...
 FRAN: Sena, molim te!
 SENNA: Da, da... ona je govorila skaredne riječi. Ruke su joj bile među nogama. Njezin znoj je ostao u naborima naše posteljine.
Stanka.

SENA: Gdje si ti tada bio, Fran?
 FRAN: Ne misliš da sam bio ispod kreveta?

4.

TEZEJ: Zapravo, Edipe, čini mi se da ja uopće i nisam pobijedio Minotaura.
 EDIP: Bauljajući ovako slijep čuo sam ljude govoriti da si ga pobijedio. Čak i ljude od zavisti sam čuo.
 TEZEJ: Možemo li razgovarati u četiri oka?
 EDIP: Tezeju!
 TEZEJ: Oprosti! Pobjeda nad Minotaurom bio je čin moje mladenačke ludosti, sreće, bez obzira što ljudska mašta gladna mita i legendi o tome ispredala i što će ispredati.
 EDIP: Zapravo, što se dogodilo u labirintu?
 TEZEJ: Pomogla mi je Arijadna. Na ulazu je vjerno držala Dedalov konac. Držala ga je čvrsto. Povjerovala mi je. Bio sam joj prvi. Razumiješ?
 EDIP: Razumijem Arijadnu, ali ne razumijem Dedala. On je sagradio labirint i po tome je čuven.
 TEZEJ: Dedal je tražio nekoga tko će pobijediti njegovo djelo. Znaš, onaj njegov ludi sin Ikar pao je u mutne vode mistike. Kao da su bogovi kaznili Dedala.
 EDIP: A Minotaur? Ljuto se borio?
 TEZEJ: Minotauru nije bilo do borbe.
 EDIP: Ma nemoj!
 TEZEJ: To simpatično čudovište, pola bik a pola čovjek, ili je bilo mortus pijano ili totalno drogirano.
 EDIP: Ma što mi reče!
 TEZEJ: Da, jedna od tajni neizlaska iz labirinta je njegova zavodljivost. Stari pokvarenjak Dedal je u labirint instalirao cijevi kroz koje je dolazio dim marihuane, a bilo je i jačih droga. Bezbroj pipa za vino. Kad sam se susreo s Minotaurovim pogledom, gledao me je tupim telećim očima. Učinilo mi se da ū meni gleda zvijezdu padalicu koja će zasmijati njegove zjenice. Ili tako nekako. Da, kao da me je nagovarao da ga dokrajčim. Čini mi se da je bio zahvalan. Sve ostalo je svjetlo i sjena slave.
 EDIP, *nakon stanke*: U najmanju ruku neobično. Vidiš li moje kćerke?
 TEZEJ: Sklonile su se u hlad.
 EDIP: A trgovci?
 TEZEJ: I oni su u hladu.
 EDIP: Što rade?
 TEZEJ: Daruju ih ogrlicama.
 EDIP: Jesu li od zlata?
 TEZEJ: Ne, od pletenog su i bezmirisna cvijeća.
 EDIP: Budale...
Stanka.
 TEZEJ: Ne brini se, Edipe. Moji časnici ih motre.
 EDIP: Ako su tvoji časnici kao moje kćeri, trebali bismo zajedno biti zabrinuti. Da... a što je bilo s Arijadnom? Čuo sam da si je napustio.
 TEZEJ: Propila se i odala poeziji. Ostatak vremena provela je proklinjući me.
 EDIP: Žene.
 TEZEJ: Da, žene!
Ude Lana.
 LANA, *pjevajući*: Nana nana na ninana nina na...
Lana ode. Ude Sena.
 SENNA, *bijesno*: Tko je pojeo moj džem?
 LUKA: Koji pekmez?
 SENNA: Nije to nikakav pekmez nego moj džem! No? Fran?
 FRAN: Što je, Sena?
 SENNA: Gdje je moj džem?
 FRAN: Sena, zaboga! Razgovaramo.
 SENNA, *srdito zatvori vrata*: Razgovarate! Saznat ću ja tko je ukrao moj džem, pa bilo mi to posljednje.
Stanka.
 LUKA: Žene...
 FRAN: Žene...

Fran, Sena, Luka i Lana za stolom. Objeduju. Zvecka posude.

LUKA: Bilo je ukusno.

SENA: Hvala.

FRAN: Ti ne jedeš, Lana.

LANA: Nisam gladna.

SENA: Mirišeš na džem.

LANA: Molim?

SENA: Kažem, draga, da mirišeš na moj džem.

LANA: Što hoćeš reći, Sena?

SENA: Ništa. Samo to da mirišeš na moj džem.

Stanka, zatišje.

LUKA: Danas nije prošao nijedan brod.

Stanka.

LANA: Da ja mirišem na džem?

LUKA: Dušo...

Stanka.

FRAN: Zaista u posljednje vrijeme rijetko prolaze brodovi.

Stanka.

LUKA, *podigne čašu u znak zdravnice: Živjeli...*

Sena ode i odnosi posude.

FRAN: Kad ste se vi vjenčali?

LUKA: Zašto pitaš?

FRAN: Da ubijemo tišinu i dosadu. Oprostite...

LANA: Mi se zapravo nismo ni vjenčali.

FRAN: Niste?

LANA: Mi smo zaručnici.

FRAN: Aha.

Stanka.

LANA: Što znači to tvoje "aha"?

FRAN: *kao čovjek koji se zabavlja tuđim neizvjesnostima: Vi me podsjećate na one što prevode Numero Deus impare gaudet sa...*

LANA, *uvrijeđena nerazumljivom aluzijom ali i ravnodušnošću Franova glasa:*

Molim?

LUKA: Numero Deus?

FRAN: Da....

LUKA: Impare gaudet? Fran! Kako to oni prevode?

FRAN: Broj dva se veseli što je neparan.

Stanka.

LUKA, *prijetećim glasom: Lana i ja smo par! Par!*

FRAN: Znam.

LUKA, *kipti od bijesa: Sretan par.*

Stanka.

LANA: Što to znači da se broj dva veseli što je neparan? Broj dva je paran broj.

FRAN: Ima onih koji smatraju da je neparan.

LANA: Kreteni!

FRAN: Neparnost u sebi nosi neko obećanje sreće.

LANA: Koje obećanje?

FRAN: Obećanje slobode.

LUKA: Broju dva trebalo bi savjetovati da, ako već misli da nije paran, da se potruži da to postane.

FRAN: Zašto?

Ude Sena.

SENA: Desert. Od posljednjih ostataka džema.

LANA, *ustane: Laku noć.*

FRAN: Laku noć, Lana.

LUKA, *pode za Lanom: Laku noć.*

SENA: A desert?

Nakon njihova odlaska.

SENA: Što ćemo mi, Fran?

FRAN: Jestli ostatke tvoga džema.

Zazvoni telefon. Sena podigne slušalicu.

SENA: Halo....

Spusti slušalicu.

SENA: Pogrešan broj.

FRAN: S brojevima nikad nisi siguran.

TREĆI DAN

1.

SENA: Fran...

FRAN: Da?

SENA, *rezignirano: Da?*

FRAN: Reci...

SENA, *znajući po Franovu glasu da od razgovora neće biti ništa: Reci?*

FRAN: No?

SENA, *na rubu plača: No?*

FRAN, *nepriznajući: Što je, Sena?*

SENA: Što mi je? Što mi je? Što...

FRAN, *srdito: Što? Što?*

SENA, *plače: Zнала sam da će i ovaj dan biti upropašten.*

FRAN: Upropašten? Zaboga, Sena!

SENA: Fran... ti ne znaš što znači strijepiti u noći s nadom hoće li naš dan biti upropašten ili će...

FRAN: Ili će....?

Zvoni telefon. Fran digne slušalicu.

SENA: Fran, ako digneš tu prokletu slušalicu, ja ću telefon razbiti. Bacit ću ga u more. Kunem ti se, Fran.

FRAN, *prinese slušalicu uhu: Halo...*

SENA: Fran!!!!

FRAN: Halo... Da....

SENA, *prijeteći: Isključi to čudovište, Fran!*

FRAN, *spusti slušalicu: Evo... Možda je bilo nešto važno...*

SENA: Tebi je sve važnije od mene... Od nas samih. Fran što ti može biti važnije od ovoga ovdje?

FRAN: Od čega, Sena?

SENA: Od ovoga ovdje... između nas. Ove razdaljine između tebe i mene.

Zazvoni telefon. Fran hitro digne slušalicu.

SENA: Bože....

Ude Lana. Fran spusti slušalicu. Lana u dlanovima nosi cvrčka.

LANA: I on nas je napustio.

SENA: Tko?

LANA: Naš zajednički ljubimac. Tko bi rekao da u ovom malom tjelešču može biti toliko upornosti? Uglavnom... otpjevao je svoje. Hoćemo li ga pokopati?

Ude Luka.

LUKA: Više ne cvrči! Odapeo je!

LANA: Idiote!

Lana ode. Luka je zbunjen.

LUKA: Što joj je?

FRAN: Pošla je pokopati cvrčka.

LUKA, *u odlasku: K vragu!*

Luka ode.

SENA: Eto... i cvrčak nas je napustio.

FRAN: Doći će drugi.

SENA: Kad će doći, Fran?

FRAN: Sljedeće godine.

SENA, *tiho: Sljedeće godine? Fran... sljedeće godine.... A što ćemo mi u ovoj tišini, Fran? Kad bi bar galebovi klikitali. Što nam ostaje? Urlici utvara iz mora od Crnog grebena? Naše unaprijed uvredljive riječi?*

Ponovno zazvoni telefon.

SENA: Ili taj prokleti telefon. Posmrtni zvonik svakog našeg pokušaja razgovora.

2.

Noć. Brujanje gliserskog motora. U prostoriju ude Karlo. Karlo iz Kapetanije, Centrale. Karlo iz nekog zlokobnog izvora moći. Opasni Karlo,

ia ko je njegovo držanje, blagost u glasu isto što i zmijin slak.

LUKA: Nisi rekao da ćeš doći.

KARLO: Zar sam trebao?

LUKA: Nisi. Ali...

KARLO: Gdje je Fran?

LUKA: Spava.

KARLO: Spava?

LUKA: Dežurao je prošlu noć.

KARLO: Aha. Igrate onu igru Edipa i Tezeja?

LUKA: Igramo. Fran je zagrizao. Čija je to ideja?

KARLO: Luka!

LUKA: Samo pitam.

KARLO: A tvoja nemirna žena?

LUKA: Smirila se. Zapravo... mirnija je.

KARLO: Smirit će se ona, Luka. Ništa ti ne brini. Samo pamet u glavu. Da, a u kakvu je stanju agregat?

LUKA: Može se pokvariti kad god bude trebalo.

KARLO: Dobro je, moj Luka. Dobar si ti čovjek. Fran ne zna da smo ti dali povišicu?

LUKA: Ne, ne zna.

KARLO: A Lana?

LUKA: Ne zna ni ona. Bojim se da se ne izbrblja pred Senom.

KARLO: Samo se ti nastavi igrati s Franom. A ženu... stisni. Razumiješ?

Toplo-hladno. S ponekom pljuskom. I obećanjima svjetlije perspektive. Razumiješ? Toplo-hladno. Laku noć, dobri moj Luka.

LUKA: Laku noć.

Zvuk gliserskog motora. Luka ostane sam.

LUKA: Toplo-hladno.

Ude Sena.

SENA: Tko je to bio?

LUKA: Nekakav turist. Zalutao.

Razidu se.

3.

Nakon nekog vremena koje se ispire u monotoniji valovlja i podlocima otočića na kojemu je smješten svjetionik, ude Luka.

LUKA: Ne spavaš?

FRAN: Spavao sam. Sada ne spavam.

LUKA: Ni ja ne mogu spavati. Zamisli... brojao sam ovce.

FRAN: I?

LUKA, *prijetećim glasom*: Kog vruga si mislio s onim brojem dva?

FRAN: Ništa osobito. Bolje je da se igramo Edipa i Tezeja. Što, zapravo, želiš čuti, Tezeju?

Stanka. Fran ode. Ali se uskoro vrati i prihvati noćni izazov.

TEZEJ: Ti si se odupro Sfingi...

EDIP: Aha!

TEZEJ: Aha?

EDIP: Što rade moje kćeri?

LUKA, *pogubivši živce*: Jebu se!

EDIP: Zapravo?

Luka srdito reagira na Franovu mirnoću i ironiju. Zbaci sa sebe "plašt" od plahte.

LUKA: Fran...

FRAN: Da?

LUKA: Tek toliko da znaš... Ja pod uzglavljem držim nož.

FRAN: S jednom ili dvije oštrice?

LUKA: Možda ćeš se jednoga dana uvjeriti! Priđeš li mojoj bračnoj postelji, kunem ti se Bogom da ćeš se uvjeriti.

FRAN: E... pa!

LUKA: Tko si ti, Fran?

FRAN: Ne znam tko sam ni što sam, ali znam što nisam!

LUKA: A što je to što nisi?

FRAN: Ono što i ti misliš da jesam.

Stanka. Luka se spusti na stolicu i glavu zarije među ruke.

LUKA: Bože moj, kako je teško živjeti. Zar ne, Fran?

FRAN, *ravnodušno*: Što?

Stanka.

LUKA: Ona će me jednoga dana napustiti.

FRAN: Tko?

LUKA, *bijesno*: Dovraga kako *tko*? Lana! Moja Lana! Lana!!!

FRAN, *nakon stanke*: Napustiti?

LUKA: Otići će. Otploviti. Pobjeći. Ako već nije... Slušaj Fran, nemoj se ponašati kao da si odgonetnuo Sfingu. Nemoj se ponašati kao Edip koji se bogovima suprotstavio.

FRAN, *kao Edip*: Bogovi su me nagovorili da im se suprotstavim. Uostalom, slijedio sam njihovu volju. Doduše, učinkovito su mi uzvratili.

Oročeni mrak. Bezvjezdani mrak. Mraka u izborilju.

LUKA: Znaš, da sam ja Tezej i da sam te zaista kao apatrida primio u svoju državu, prvo što bih te pitao bilo bi...

FRAN, *kao Edip*: O Edipe, slavni Edipe, kaži mi zašto si sam sebi iskopao oči?

LUKA: K vragu. Moram nešto popiti.

FRAN, *ne napušta ulogu Edipa*: Pij, Tezeju.

Nakon nekoliko trenutaka nelagode i Lukina preobraženja u, ipak dragu mu ulogu, u svjetlosnim bljeskovima kružećeg svjetla sa svjetionika poteče dijalog koji, kao i svaki dijalog, ima šezdeset značenja....

TEZEJ: Dakle... zašto si digao ruku na svoje oči?

EDIP: Ruke, Tezeju. Ruke. Bio je to, u prvi mah, trenutak bijesa. Ljudskog bijesa ispod kraljevskog očaja. Srdžba! Priprosta srdžba, Tezeju!

TEZEJ: Lagao bih te, Edipe, kad bih ti rekao da te razumijem.

EDIP: Ni kraljevi nisu imuni na obični ljudski bijes, Tezeju. Kad se on pojavi u kralju, može ga usmjeriti na druge. To većina kraljeva i vladodržaca čine, zar ne?

TEZEJ: Istina je, Edipe.

EDIP: Ali postoji još jedna mogućnost, Tezeju.

TEZEJ: Koja?

EDIP: Kralj svoj ljudski bijes može usmjeriti na samoga sebe. I ja sam to učinio. Iznimka koja baš ne opravdava pravilo, ali sam učinio.

TEZEJ: Zaboravio si Tebu, svoje kraljevstvo, državne interese....

EDIP: Što ima moje kraljevstvo s mojim očajem? Što imaju jadni podanici s mojom ludošću i mojom sudbinom? Zar smo zauvijek vezani? Ovako slijep, mogu ti reći, da samo neutaživa volja za moć, samo ogavni krvoloci koriste ime države i narodne interese za svoje nedaće, tjeskobe i mučnine. Kako tebi idu te stvari, Tezeju?

TEZEJ: Snalazim se. Ali ne razumijem tvoju gestu... oslijepiti samoga sebe?

EDIP: Što rade moje kćeri?

TEZEJ: Igraju se s trgovcima.

EDIP: Igraju? Koju igru?

TEZEJ: Slijepoga miša.

EDIP, *kao da i nije pitao za kćeri, nastavi gdje je stao*: Da sam svoj bijes iskoristio i usmjerio ga na, recimo, neprijatelja, a neprijatelja nije kralju teško izmisliti, je li tako?

TEZEJ: Bogova mi, u pravu si.

EDIP: Mogao sam izmisliti i unutrašnje neprijatelje, je li tako?

EDIP: Mogao si.

EDIP: Bili unutrašnji ili vanjski neprijatelji, moj bi se bijes tješio u krvi, ali ne vjerujem da bi se ikada stišao. Žedan je, strahovito žedan bio moj bijes, Tezeju! Stoga su mi ostale jedino moje oči za žrtvenik. Moje oči koje su me varale i prevarile. Sve što sam učinio u životu, bilo je zlodjelo, a sve je to, vjeruj mi, nečim trebalo platiti.

TEZEJ: A Teba? Tvoja domovina...

EDIP: Teba, Teba! Vidiš kako mi je zahvalna. Prosjački štap umjesto kraljevskog žezla. Među nama rečeno, ne govorim ti ovo stoga što si mi pružio utočište, čuvaj se i posljednje pomisli da bi ti narod mogao biti zahvalan.

Prozor se otvori pod blagim naletom vjetra. Čuje se jednolični pjev čuka.

EDIP: Šutiš? Što ti zapravo nije jasno?

TEZEJ: Zašto oči? Oči?

EDIP: Svjetet varka, Tezeju. Opasna varka. Mlada žena pred sluzavom pohotom. Kakav sam već bio, naivan i u tajne othrvavanja dosadi

jednom jedinom danu, pa bio on i kraljevski, neupućen, zaveden blještavilom, golicanjima taštine raznobojnih pripuza, mislio sam da vidim sve. A nisam vidio ništa. Tek sjenu varke. Saznavši što sam učinio majci, svojoj savjesti, pobunio sam se protiv očiju u nadi da ću u sebi poništiti sve što sam vidio. Sve sam prezreo, Tezeju. Sve videno! Stvarnost se izopačila u mojoj duši. Kao neman. Do gadosti se izopačila. Zapravo, malo mistificiram. Govorim ti to nakon silnih godina sljepila. U početku sam postupio nagonski.

TEZEJ: A tvoj glasoviti krik bola - "O, tmino, svjetlosti...
EDIP: ...moja!" Dobra misao, zar ne?
TEZEJ: Priznati mi je, iako o njoj svi govore, da je baš ne razumijem.
EDIP: Nečim sam morao označiti ukoračaj u svijet tame.
TEZEJ: Hmmhm...
EDIP: Krik je htio reći: tmino, odsad ćeš za mene biti svjetlost. Razumiješ?
TEZEJ: Pa...
EDIP: Ne razumiješ?
TEZEJ: Iskreno - bogova mi - ne!
EDIP: Ne?

U daljini se čuje brodska sirena.

TEZEJ: Lagao bih te kad bih ti rekao da te razumijem.
FRAN: Ti si idiot!
LUKA: Molim?
FRAN: Nesposoban si za kompletativne sposobnosti.
LUKA, *prijeteći*: Fran!
FRAN, *zanosno citira A. Gidea*: "I dok se plavi svod preda mnom prekrivao mrakom, moje se unutrašnje nebo u istom času osipalo zvijezdama."
Stanka.
LUKA: Fran. Fran!
FRAN: Idi spavati, Luka. Da... zaista držiš nož pod uzglavljem?
LUKA: Držim.
FRAN: Što ako ga, dok spavaš, dohvati Lana?
LUKA: Idi dovraga, Fran.
Franova kletva nestaje u broskoj sireni.

4.

Jutro, a možda i neki drugi isječak dana.

SENA: Oni nas potkradaju, Fran.
FRAN: Tko nas potkrada, Sena?
SENA: Lana i Luka. Drva za zimu je sve manje.
FRAN: Je li?
SENA: Ona glupača pali krijesove na obali.
FRAN: Koja glupača?
SENA: Lana. I svako malo se tušira.
FRAN: Pa što onda?
SENA: Pa što onda? Ostat ćemo bez vode, Fran!
FRAN: Past će kiše.
SENA: Pasti?
FRAN: Uskoro. Bit će vode u izobilju.
SENA: Fran, ti ne shvaćaš što se oko nas događa.
FRAN: Koji vrag se oko nas događa?
SENA: Oni stalno nešto šušaju.
FRAN: Šušaju?
SENA: Spletkare. Ja slutim zlo. Zlo, Fran.
FRAN: Bit će sve dobro, Sena.
SENA: Četiri mjeseca nitko nije dolazio do svjetionika. Brodovi rijetko, skoro nikako ne prolaze.
FRAN: Sinoć je jedan prošao.
SENA: Da, ali nije kao prije.
FRAN: Ništa nije kao prije, Sena. Bit će sve dobro. Vjeruj.
SENA: Osam godina mi govoriš jedno te isto. "Bit će sve dobro. Vjeruj." Što će biti dobro? U što da vjerujem? U što, Fran?
Ude Lana.
LANA: Oprostite... (*Seni.*) Nisam znala da si ti ovdje.
SENA: A gdje bih mogla biti?

LANA: Mislila sam da si u vrtu i da bereš bobice za svoj glasoviti džem. Ah, idem se istuširati. Tako sam se zaželjela svježine. Što ćemo danas jesti?

SENA: Očaj u umaku.
LANA: Tvoj specijalitet?
Lana ode.

DAN ČETVRTI

1.

Fran i Luka razgovaraju kao da se sinoć ništa nije dogodilo.

LUKA: Jutro, Fran.
FRAN: Aha.
LUKA: Hvala Bogu, Lani je bolje. Više ne povraća.
FRAN: Možda joj je džem audio?
LUKA: Otkud ti znaš da je jela džem?
FRAN: Mirisala je na džem, Luka.
LUKA: Njušiš moju ženu?
FRAN: Luka, živimo u tijesnom prostoru. Uostalom, možda tvoja žena nije povraćala od džema.
LUKA: Molim?
Fran šuti. Ude Lana i pjevuši uspavanku.
LANA: Ninana nana ni
ninana na nana...
LUKA: Je li ti bolje, dušo?
LANA, *ironično*: Bolje mi je, dušo. Fran... je li istina da nam more ispire dušu?
Fran šuti.
SENA: Fran... je li istina da more mrvni našu dušu i da od nje čini pijesak?
FRAN: Vjerojatno.
LUKA: O čemu vi razgovarate?
SENA: O ispiranju duše, pješćanim uvalama....

2.

SENA, *diže sa stola tanjure*: Slabo si jeo, Fran.
FRAN: Nisam gladan.
SENA: Hoćeš li nešto piti?
FRAN: Nisam žedan.
SENA: Kavu?
FRAN: Ne, hvala.
SENA: Čaj?
FRAN: Ne treba, Sena.
SENA: Možda neki sok?
FRAN: Sena! Zaboga!
Sena ode.
SENA, *u povratku*: Slabo jedeš, Fran. Trebao bi liječniku.
FRAN: Dobro mi je, Sena.
SENA: Možda bi htio...
FRAN, *prigušenom srdžbom*: Ne i ne! I ne!
Stanka.
SENA: Popio si lijek?
FRAN: Popio, da, popio sam prokleti lijek.
Stanka.
SENA: Časna riječ?
FRAN: Koja vražja časna riječ? Sena?
SENA: Časna riječ da si popio lijek?
FRAN: Gospode Bože!
SENA: Samo sam te pitala, Fran. Samo sam te pitala. Ne ljuti se.
Sena ode. Fran uključuje radio. Vratolomno pređe preko frekvencija. Isključuje radio. Sena uđe.
SENA: Mogla bih zatvoriti prozor.
FRAN: Zašto?
SENA: Propuh je.

FRAN: Ako je propuh, zatvori vrata za sobom.
SENA: Ti me tjeraš od sebe, Fran.
Stanka.
FRAN: Propuh je, Sena.
SENA, *na rubu plaća:* Isuse!
FRAN: Idi Sena. Idi molim te...
Sena Zalupi vrata za sobom. Neko vrijeme Fran je sam. Ponovno ulazi u utješljivu igru: Edip na nekom razmicanju Franove svijesti.
FRAN: Tražeći odsjaj svijeta... (*Odustane. Odgurne čašu sa stola. Kao Edip...*)
Tražeći odsjaj svijeta u svojoj duši, pronašao sam...
Vrata otvori Lana.
LANA: Što?
EDIP: Pronašao sam svjetlosno utočište u tmini...
LANA, *smije se.*
FRAN: Što ti radiš ovdje?
LANA: Provjeravam dokle si došao, Fran.
FRAN: Molim te, ostavi me na miru. Gdje je Luka?
LANA: Lovi ribu na Crnom grebenu. Luka kaže da su ribe s Crnog grebena najukusnije i da imaju najtužnije oči. Fran, znaš što me boli? Znam da te ne zanima, ali ja ću ti reći: boli me što ribe umiru otvorenih očiju. Do posljednjeg daha one vide svoju smrt. Zamisli! Učinilo mi se kao da su ove ribe hranjene ljudskim dušama.
Lana ode. Uđe Sena. Govori u bolnom ozračju osobne neizvjesnosti, ali i istinske brige za njezin i Franov odnos. U njoj ne samo da tinja, već prijeteći plamti gorčina. Odjek njezinih riječi nosi nešto od zastrašujuće razočaranosti žene u muškarca, ali koja se ne miri s tom činjenicom. Još uvijek, možda u neposvađanim a nedodirnutim predjelima zajedničkog života, postoji slamka spasa. Riječ? Poljubac? Gesta ohrabrenja...
SENA, *s tugom i strijepnjom:* Idi Sena. Idi. To je sve što znaš reći. Idi Sena. Idi, molim te. Bilo bi ljudski reći: Goni se! Idi dovraga, Sena! Odjebi!
Fran šutke podnosi napad njezine ljutnje.
SENA: A ti? (*Stanka.*) Što će biti s tobom, Fran, ako ja zaista odem?
FRAN: Snaći ću se.
SENA, *s gorčinom i nevjericom:* Ti ćeš se snaći!? Ti? Fran!
FRAN: Svijet neće propasti ako se i ne snadem, ali ja drukčije ne mogu.
SENA: Ne možeš?
FRAN: Kad bih i pokušao drukčije, to više ne bih bio ja. Bio bi to netko drugi. Netko koga bi ubrzo prezrela. Možda bih i mogao živjeti i s tvojim prijazirom, ali sa svojim - ne vjerujem. Postao bih netko koga ni tvoje milosrđe, nakon nekog vremena, ne bi moglo podnijeti.
SENA: Moja ljubav nije samo moje milosrđe, Fran! Ne potcjenjuj moju ljubav.
FRAN: Ti ju ne precjenjuj.
Stanka u kojoj se barokno razbacuju nemiri valovlja. Šum uznemirena mora, kao potsjetnica uzaludnosti, kopka, podriva, brusi i oblikuje strahotu grča između dvoje ljudi. Sena se, unatoč svijesti da joj izmiče duša čovjeka kojeg voli na svoj način, i dalje bori. Rasiplje se u zajedničkom pješčaniku (ne)povjerenja.
SENA: Bože dragi, Fran. Daj se samo malo... samo malo potruđi!
FRAN: Trudim se, Sena.
SENA: Vraga se trudiš! Nepomičan si. Usidren si u jalovinu, baruštinu svoga svijeta. Ukopao si se u rov za kojeg misliš da je nekakva prednost. Da nešto znači...
FRAN: Molim te, Sena...
SENA: ...idi Sena. To želiš reći? A bilo bi dobro kad bi me čuo, Fran. Kad bi me zaista čuo?
FRAN: Slušam te, Sena.
SENA: Ti slušaš ovo proketo more, sirene brodova i svoje vlastite riječi. Ti si proklet, Fran!
FRAN: Bar nisam puki slučaj.
SENA: Ne mogu shvatiti da na moju dobrotu, na moje strpljenje, na moju ljubav gledaš kao mahovinu na tvom srcu.
FRAN, *ne može odoljeti ironiji:* Ohoho!
SENA: I ona ti smeta, Fran.
FRAN: Tko?

SENA: Moja dobrotu. Moja ljubav.
FRAN: Tvoja dobrotu i tvoja ljubav imaju zajednički nazivnik...
SENA: Da?
FRAN: Sućut.
SENA, *tihu:* Isuse! Fran! Ti si uvijek računao na tu prokletu sućut. Priznao ti to ili ne, ali si nedje duboko u sebi računao. Nadohvat ruke ti je bila moja sućut. Onoga dana kad smo se upoznali, ti si rekao da je to bio prst sudbine. Ja sam, ako se sjećaš, svratila u kavanu popiti kavu. Morala sam razbistriti misli. Napustila sam to jutro roditelje i rekla da odlazim. Nisam ih ni poljubila. Samo sam s praga pogledala nebo. Kava mi je bila potrebna i rekla sam sebi: "Ovo ti je posljednji put da svračaš u kavanu." Naručila sam kavu i gledala u mrlje na stolnjaku. Onda sam osjetila kako mi nešto toplo, meko dodiruje nogu. Bila je to skotna kupa. Gladna. Očaj joj je plivkao u očima. Naručila sam pecivo. A onda je konobar nogom, vrškom svoje lakirane cipele udario kupa u trbuh. Ja sam rekla da ju ostavi na miru. Naručila sam... Bože... što sam naručila...
FRAN: Bečki odrezak.
SENA: Da, da. Sjećaš se kako je konobar bio zbunjen?
FRAN: Sjećam se.
SENA: Rekla sam sama sebi: "Pa dobro, ovdje je jedno biće. Napušteno. Mladunčad joj je u utrobi. Na putu si u samostan. Dakle, evo ti prilike." Ja sam, Fran, posljednji novac dala za taj bečki odrezak kojeg sam dala kuji.
FRAN: Poslije smo popili šampanjac.
SENA: Da, ti si rekao da netko s takvom dušom zaslužuje da mu promijeniš dan. I život. Tako si rekao.
FRAN: Ne sjećam se.
SENA: Rekao si, Fran. Ja se sjećam.
FRAN: Možda... ali sućut mi je bila i ostala ženska vrlina.
SENA: Ti si tada rekao da bismo uz malo sreće mogli živjeti zajedno. Ja sam rekla: Što ću raditi u samostanu? Ovaj čovjek me treba. Možda sam ja ono malo sreće što mu treba. Jesam li, Fran?
Telefonsko zvono.
SENA: Ostavi taj prokleti telefon, Fran! Kunem ti se da ću ga razbiti ako se javiš.
Tišina.
SENA: Dakle, nisam otišla u samostan. Iako si znao da ti je potrebno to malo sreće, ti nikada nisi učinio ništa da to malo sreće priskrbiš. Strpljenjem zajamčiš. Kao da te je strah biti sretan. Kao da si imun na sreću!
FRAN: Ne znam kog vraga hoćeš, Sena. Osam godina krstariš po meni i od mene si svojom ljubavlju, svojim nerealiziranim samostanskim životom, napravila strnište.
SENA: Strnište?
FRAN: Samostan svakako nisi. A možda i jesi. Više i ne znam. Zar ne shvaćaš da se naše riječi međusobno izjedaju!? Posivljuju nas. I koji ti vrag treba tamburanje po toj sreći? Sad mi je jasno zašto je Tezej napustio Arijadnu.
Ude Luka.
LUKA: Fran! Zašto je zapravo Tezej napustio Arijadnu?
3.
LUKA: Fran... žene su nam iz dana u dan sve živčanije. K vragu...
FRAN: Što ti je?
LUKA: Cijelu noć sam naganjao onog prokletog čuka. Lana ne može zaspati. Gadao sam ga kamenčićima. Ozlijedio sam se.
FRAN: Jesi li ga ulovio?
LUKA: Vraga! Popeo sam se na kupolu svjetionika. Odletio je, ali kad sam se vratio u krevet, gad se ponovno vratio. Lana mi je rekla: "Nesposoban si za bilo što."
FRAN, *šuti.*
LUKA: To mi je rekla. Ružno od nje, zar ne?
FRAN: Pa nije baš poticajno.

LUKA: Često ju gledam i svakim danom otkrivam podrugljivost u njezinu pogledu.
 FRAN: Pretjeruješ.
Uđe Lana.
 LANA: Luka! Čovječe, pa ti niši sposoban popraviti taj prokleti televizor. Što bi bilo da se nađemo u nekoj izazovnijoj situaciji?
Lana ode.
 LUKA: Čuo si?
 FRAN: Ljubavi i pobjede, ali i porazi, uče nas nama samima.
Stanka
 LUKA: Da, skoro sam zaboravio... Zvao je Karlo.
 FRAN: Karlo?
 LUKA: Iz Kapetanije.
 FRAN: I što je rekao?
 LUKA: Ništa posebno. Rutinski poziv.
 FRAN: Karlovi pozivi nikada nisu stvar rutine.
 LUKA: Znam.

4.

SENA: Naša dodirna točka! Fran! Što je naša dodirna točka? Gdje su sva obećanja koja smo jedno drugome zadali?
 FRAN: U paklu! Ako ti odgovara - u paklu. Jer ti inzistiraš da ti ja to kažem. Dakle, u paklu. I?
 SEN: Znam. Ti si ljut na mene. Ti si ljut na mene zbog svog osobnog nezadovoljstva. Ti jednostavno ne voliš život. Život ti je postao stran. Život ti je postao neprijatelj. To je istina, Fran. (*Stanka. Fran podigne ruke. Bolno ih spusti uz gromoglasan tresak na stol.*) Htio si nešto reći?
 FRAN: Ti se od svoje sućuti ne možeš pomaknuti ni pedlja! Ni centimetar. Ni za dobru riječ. Sve što u tebi jest, jest briga za tu tvoju prokletu sućut!
 SEN: *kroz plač*: Nije samo sućut, Fran. Nije samo sućut. Vjeruj mi! Nije samo sućut.
 FRAN: *drhti od bijesa*: Tvoja sućut je.... roštilj.
 SEN: Roštilj?
 FRAN: *istom srdžbom*: Pakleni roštilj! Pakleni! Od pakla je, Sena!
 SEN: Fran... ti ka da si zaboravio što sam ja sve žrtvovala. Ja sam...
 FRAN: *ne izdrži njezine riječi*: Kog vruga si ti žrtvovala? Što?
 SEN: Za takve riječi trebalo bi imati i stida u sebi, Fran.
 FRAN: *cinično*: Ohohoho!
 SEN: *u odjeku njegova cinizma skrhanim glasom*: Isuse!
 FRAN: *razmjerno situaciji i emociji*: I-su-se! Između ostalog, ne zaboravi Sena, ne spominji Boga uzalud.
Stanka. Šum mora zapljuske prostor u času kad Sena otvori prozor. Nakon nekog vremena međusobne neizvjesnosti, blagotvornih mirisa mora i noći, skrhanu i rastrojenu, zatvori prozor.
 SEN: Fran, ne spominjem Boga uzalud. I sad me, molim te, poslušaj.
 FRAN: *prosvjeduje pomičući i zveckajući posudom na stolu*.
 SEN: *opravdanom prijetnjom*: Slušaj me, dovraga, Fran!
 FRAN: *mirno*: Slušam.
 SEN: Vjerovao ti to ili ne, ti si moj ljudski zadatak. Moja svrha. Cilj. Briga za i oko tebe je prvo i posljednje na što, kad se ujutro probudim, pomislim. Čak si takav u mojim snovima.
 FRAN: Impresivno!
 SEN: Nisam završila, Fran! To što sve u meni ponižavaš nazivajući moju sućut roštiljem, zastrašuje. Zastrašuje, Fran! Ja ću poludjeti! Roštilj!!! Roštilj? (*Brizne u plač.*) Majko Božja.... roštilj.
 FRAN: *hladno*: Roštilj.
 SEN: *ranjena Franovim riječima*: Zaboravio si reći - pakleni roštilj.
 FRAN: Možda nije pakleni, ali je njemu blizak. Na tom tvom samaritanskom roštilju ljubavi, brige i topline, ja sam se pekao svih ovih godina. Tvoja nježnost i toplina su obična, podla, sebtčna ucjena da u sebi dokažeš imetak ljubavi, koji je, bogzna kad i gdje, otišao dovraga!

SENA, *tiho*: Isuse....
 FRAN: Od sve te tvoje ljubavi ja sam jedno obično izroštiljano, strpljivo, kurtoazno i prepečeno ništa! Garež! Razumiješ? Garež! Ugljen! Ugljen koji nije dobar ni za najsitniju potpalu. Bezmirisno, sjadeno, u sebi zgađeno ništa. Pepeo!
 SEN: *tiho*: Fran, sva ta tvoja rječitost jednom će ti se kao bumerang vratiti i kaznit će te svaka tvoja pakost.
 FRAN: Kazna? Molim te, nemoj mi govoriti o kazni. Ako postoji ijedna riječ koju ne mogu podnijeti, to je onda *kazna*. Ako se već zaklinješ u ljubav, ako tvoja samilost ima toliko širine, poštedi me i ne kažnjavaj me u meni omrznutim riječima. Ranjavaš me, zaboga!
 SEN: Isuse....
 FRAN: E! Isuse!
Stanka.
 SEN: *hladno i kao netko komu je ukraden svjetliji dio duše*: Naša dodirna točka? Zapravo... naša dodirna točka nije ništa drugo nego...
 FRAN: Reci! Reci- reci!
 SEN: Ne, ne mogu. Shvatit ćeš to kao osvetu riječi. Način na koji prihvaćaš moju ljubav je razoran.
 FRAN: Naša dodirna točka je....? No? Reci!
 SEN: Naša dodirna točka....
 FRAN: ...je mrtva točka!
Stanka.
 SEN: Da, mrtva točka. Ali ti si to znao jučer. Znao si to prije godinu dana. Znao si to prije osam godina, dakle od onog časa kad smo se upoznali. Oduvijek si to znao, Fran. Bilo bi pošteno da si mi taj završni račun rekao na početku našeg poznavanja.
 FRAN: A gdje bi ti onda vježbala svoju sućut?
 SEN: Gade!
Sena zalupi vratima. Glazbena tema. Zatišje. Fran uključi, ali ubrzo preletom preko frekvencija i kakofonije zvukovlja, isključi radio. Negdje u daljini čuje se sirena broda.
Uđe Sena.
 FRAN: Opet si se molila?
 SEN: Nisam. Psovala sam.
 FRAN: Je li ti sad lakše?
 SEN: Fran, zašto si takav? Zašto si tako neizmirljiv?
 FRAN: Kad bih se pomirio s činjenicama, postao bih neprivačlan vlastitog sudbini.
 SEN: Da?
 FRAN: Ona mi je jedino ostala.
 SEN: A ja? A ja, Fran?
 FRAN: Možda ti tvoje molitve pomognu....
 SEN: Ne budi ironičan, Fran. Kad se molim...
 FRAN: *upadne u riječ*: Zašto se zaboga ti uopće moliš, Sena?
 SEN: *s nevjericom*: Zašto se molim?
 FRAN: Da. Zašto?
 SEN: Molim se da nam dobri Bog pomogne.
 FRAN: Zar nam već nije pomogao?
 SEN: Uvijek mislim da ti misliš da nas je kaznio.
 FRAN: Misliš- moliš, moliš- misliš. Bog nam je pomogao.
 SEN: Kad? Gdje? Kako?
Uđe Luka.
 LUKA: Oprostite... Je li Lana ovdje?
 FRAN: Nije.
 LUKA, *panično*: Bože, gdje bi mogla biti?
 FRAN: Ne znam.
 LUKA, *sa strahom*: Bojim se za Lanu.
 FRAN: Smiri se.
 LUKA: Strah me je da jednoga dana ne otpliva.
 FRAN: Daleko smo od obale, Luka.
 LUKA: Toga me je strah. Vi ste dobro?
 SEN: Pokušavamo se sjetiti kad, gdje i kako nam je Bog pomogao.
 FRAN: I čime nas je kaznio....

Luka ode. Sena i Fran u ranama srastanja. Nelagoda i napetost. Vrijeme uzajamnog kažnjavanja.

SENA: Gladan?
FRAN: Nisam.
SENA: Žedan?
FRAN: Nisam.
SENA: Želiš me?
FRAN: Molim?
SENA: Ja sam žena, Fran. Žena na ovom malom, prokletom otočiću.
FRAN: I?
SENA: Isuse! Ti vjerojatno onaniraš sa svojim fantazijama.
FRAN: Moje fantazije zahtijevaju drugo sjeme.
SENA: O! da-da-da!
FRAN: A ti?
SENA: Ja?
FRAN: Kako ti izlaziš nakraj sa svojim fantazijama?
Stanka. Utrči Lana.
LANA: Je li ovdje Luka?
SENA: Nije!
LANA: Bože... gdje bi mogao biti?
SENA: Traži te.
LANA: Njega će njegova ljubomorna fantazija otjerati u smrt!
SENA: Čvrsto on stoji na zemlji, draga moja.
LANA: To ti misliš. Ti ne znaš što sve slutnje, primisli i fantazije mogu učiniti od čovjeka. On će....
FRAN: Smiri se, Lana.
LANA: Bojim se da jednoga dana ne zapliva misleći da sam ja otplivala. More je danas tako nemirno. Opasno. Ja sam samo stajala na obali... malo sam raširila noge... i vjetar je milovao moju samoću... zavlačio se u me...
Lana ode.
SENA: Unatoč svemu... oni se traže.
FRAN: I mi se tražimo, Sena. Svi ljudi se pokušavaju pronaći. Srećom, mi ne paničarimo. Imamo ipak nešto od dostojanstva. Nije puno, ali je još uvijek dostojanstvo.
SENA: Ti se brineš za dostojanstvo. Ova kurva je iskrenija od nas, Fran.
FRAN: Lana nije kurva.
SENA: Možda nije klasična kurva, ali je kurva!
FRAN: Tvoje molitve i tvoja sućut ubile su u tebi osjećaj za mjeru.
SENA: Fran... možda nemam takta. To je istina. Ne tražim nešto posebno. Tražim malo. Malo, Fran!
FRAN: Što? Što-što?
SENA: Želim da s ljubavlju i bilo kojom zahvalnošću uvažiš ono što ti dajem.
FRAN: Ah, da! Tvoji darovi!
SENA: Fran. Užasno je biti blizu nekoga i htjeti mu pomoći...
FRAN: Ne treba mi tvoja pomoć!
SENA: Ne ljuti se, Fran.
FRAN: Ne ljutim se.
SENA: Vraga se ne ljutiš. Ljutiš se.
FRAN: Morala bi znati jednom za svagda, Sena. Milost ima svoje zidove, ali nema svoja vrata.
Ude Lana. Plješće.
LANA: Bravo! Bravo, maestro! Čovjek mora istinski patiti da bi rekao ovakve teške riječi.
SENA: Fran, nisu samo zidovi! Postoje i vrata.
LANA: Dragaa moja, širina milosrđa ne određuje kakva će biti vrata. Uža ili šira. I hoće li ih uopće biti. Ako ih već ima, onda bolje što su uža. Je li tako, Fran?
Fran šuti.
SENA, *ranjeno*: Što hoćeš reći?
LANA: Dragaa moja, moraš jednom zauvijek shvatiti da ti nisi onaj izlaz koji bi Frana izveo predjelima kojima žudi. Nisi ni prag vrata. Zapravo, ti si od te velike ljubavi napravila zidove, labirint, tamnicu. Jebi ga, Sena. Takav je život.
SENA: Kujo!

LANA: Znam da te boli, ali kad već o tome govorimo, ne vidim razloga da ti ne kažem ono što, zapravo, i sama znaš.
SENA: Gaduro, idi tražiti svog ljubomornog muža.
Ude Luka.
LUKA: Svi smo na okupu....
Stanka.

5.

Fran drži telefonsku slušalicu i govori....
FRAN, *očinskom strijepnjom i bojažljivošću*: Ne, draga. Ne, molim te. Kad ti kažem da ne razumiješ, onda mislim... Ne vrijeđam te, zaboga! Znam da si odrasla! Znam! Ako sam ikada ikoga volio...
Fran sluša riječi. Nervozan je. Ude Sena. Nećujno. Zastane.
FRAN: Sad nije toliko važno što sam ti dao od ljubavi. Dao sam što sam imao. Želim ti samo reći... (*Stanka.*) Isuse! (*Stanka.*) Želim ti reći da ništa nije kao prije. Ovdje je postalo opasno. Opasno. (*Stanka.*) Nisam paranoičan, zaboga! Govorim ti činjenice. I ove crne činjenice obvezuju. Nije vrijeme za turistička i sentimentalna putovanja. (*Stanka.*) Volim i ja tebe, dušo. (*Spusti slušalicu. Zatišje.*) Volim... volim...
SENA, *glasno se nakašlje*: Tko je to bio?
FRAN: Zaboga, Sena! Ti? Nije valjda da me prisluškuješ?
SENA: Tko je zvao? S kim si razgovarao?
FRAN: Nije ono što ti misliš.
SENA: Otkud ti znaš što ja mislim? Pitam te s kim si razgovarao?
Fran šuti.
SENA: Htjela sam ti reći....
Udu Luka i Lana. Lana skoči Luki u naručaj. On ju radosno okreće..
LANA: Trudna sam.
LUKA: Uspjeli smo. Uspjeli! Fran.
FRAN: Čestitam.
LUKA: U trećem je mjesecu. Sad shvaćam...
FRAN: Što?
LUKA: Njezine paprati i makove. Sena. Raduj se.
SENA: Drago mi je.
LANA: Hvala ti, Sena. Znam da se iskreno raduješ.
LUKA: Ovo trebamo proslaviti. Bože. Lana, dušo! Volim te...
Luka ju drži u naručju i okreće. Plešu. Sena zalupi vratima.

PETI DAN

1.
Ude Lana.
LANA, *skine goblen sa zida*: Odlazimo.
Fran šuti.
LANA: Odlazimo, Fran!
Ude Luka.
LUKA: Uzela si goblen?
LANA: Jesam.
LUKA: Požuri.
LANA: Žurim.
Luka ode.
LANA: Odlazimo, Fran. Doduše na mjesec dana, ali ako...
FRAN, *hladno*: Idite!
LANA: Mi ćemo, ako sve bude u redu, ne mogu sigurno reći, ali vjerojatnost postoji, ponovno doći...
FRAN, *istom hladnoćom*: Idite!!!
LANA: Rekao si to kao da smo psi, Fran. To nije lijepo od tebe. Tvoje "idite" u meni je odjeknulo kao: gubite se, jebite se, plivajte u vašoj usranoj močvari...
LUKA, *iz druge prostorije*: Lana! Dušo... požuri. Ne gubi vrijeme na suvišne riječi.
LANA: Čuo si?

FRAN: Otidite već jednom!

LANA, *na izlasku*: Doći ću ti reći zbogom. Zapravo - doviđenja.

2.

Lana ode. Uđe Sena. Zvoni telefon. Fran digno podigne slušalicu, ali ju spusti kao da želi prekinuti telefonsku vezu.

SENA: Fran... ti znaš da ja volim u tebi i ono što ne razumijem. Ti znaš da sam ja beskrajno strpljiva i da se ne stidim ni pred sobom samom ni pred Bogom ako je moja ljubav to moje strpljenje.

FRAN, *rasrđen u sebi*: U posljednje vrijeme si baš strpljiva!

SENA: To sam ti htjela reći, Fran.

FRAN, *srđito*: Što? Što-što?

SENA: I strpljenje ima granice.

Stanka.

FRAN: Znam.

SENA: Nećeš mi reći s kim si razgovarao?

FRAN: Neću!

SENA: Nećeš?

Stanka.

FRAN: Ne mogu. Ne mogu, Sena.

SENA: To nije u redu Fran. Nije. Bog zna da nije u redu.

FRAN: Ne mogu ti reći, Sena. Dovraga, kako to ne možeš razumjeti!

Uđe Luka.

LUKA: Treba li vam što iz grada?

FRAN: Ne treba nam ništa iz grada.

SENA: Mogli bi donijeti lijekove...

FRAN: Ne trebaju mi prokleti lijekovi.

SENA: Fran...

LUKA: A tebi, Sena?

SENA: Ono što meni treba, ne možete mi donijeti.

LUKA: Kako hoćete. Samo sam pitao. Lana je pripremila večeru u čast našeg... kratkotrajnog odlaska. Snaći ćete se bez nas?

FRAN: Bez brige.

LUKA: Naći ćemo se za večerom. Može?

3.

Prijelaz na sliku večere. Nijemo, napeto uz titravu svjetlost svijee Sena, Lana, Fran i Luka jedu.

LANA, *veselo*: A zdravica?

Stanka.

LUKA: Evo ti prigode, Fran, za tvoju rječitost.

Stanka. Fran podigne čašu.

FRAN: Živjeli.

LUKA: To je sve što imaš reći?

FRAN: Sve je rečeno.

LANA: Fran, mogao si ipak nešto reći.

LUKA: Ipak? Lana! Ipak? (*Franu.*) No? Reci, Fran!

FRAN: Rekao sam.

LUKA: Pa i ne trebaš. Ne trebaju nam tvoje jebene riječi. Lana... idemo, dušo. (*Seni.*) Mogla bi nam poželjeti sreću.

SENA: Sretno....

Zatišje. Čuje se glasanje čuka. Jednolično, melankolično. Prostorom kruži odsjaj svjetla sa svjetionika. Ravnodušna upornost i odsjevi oslikavaju nijema lica iza kojih stoje završeni odnosi u jednoj nezajamčenoj geometriji ljudskih točaka koje čine četvorokut.

FRAN, *Luki*: Nismo još završili, Luka.

LUKA: A što to nismo završili?

FRAN: Našu igru Edipa i Tezeja.

LANA: Luka....

LUKA: Želiš da ju završimo?

LANA: Luka!

LUKA: Pusti me, Lana. Idemo završiti i tu igru.

SENA: Isuse!

LUKA: Gdje smo stali?

4.

Slijedi završna igra, obračun između Luke i Frana.

EDIP: Dobar si ti Tezeju, ali glup.

LUKA: Fran!

EDIP: Ne srđi se, Tezeju. Cijenim tvoju dobrotu. Ali još uvijek ne razumiješ zašto sam napustio svjetlost. Dnevnu svjetlost.

TEZEJ: Bogova mi, Edipe, ne razumijem.

LANA: Luka!

Luka ne odgovori. Lana napusti prostor. Nakon nekog vremena to učini i Sena.

EDIP: Ništa ti ne razumiješ, Tezeju. Svijet je obmana koja varkama pomućuje promatranje božanskog. Razumiješ?

TEZEJ: Posejdona mi, ni uz najbolju volju.

EDIP: Tebi trebaju, oprost mi što ću biti okrutan, lekcije. Poduke. Znaš, ja u ovom izvanvremenskom svijetu, zahvaljujući svojoj sljepoći, znam točno što sam ja bio, ali što si i ti sada.

TEZEJ: Mi smo kraljevi...

EDIP: Mi smo budale, Tezeju. Povijesne budale. Ja sam se toga spasio, ali ti još uvijek u tomu istrajavaš. Krvave budale. Ja sam svoju ljudsku vlast gradio na zločinu i prijevari, a ni ti se baš nisi susprezao.

TEZEJ: Istina je.

EDIP: Što sve ne činimo da opravdamo zločin i prijevaru u ime vlasti!? Moje unutrašnje oko govori mi da sve što je blizu kraljevskog trona i žezla, miriše na smrt, plač i zločin.

TEZEJ: Pa spasio si dušu, Edipe. Napustio si kraljevski tron.

EDIP: Istina je. odrekao sam se vlasti. Ali sam ostavio dva sina, dva podanika zla. Ubijaju. čuo si i sam, u ime krune. Lažu, krađu s kraljevskim žezlom. A što su i mogli kad su jedan i drugi plod rodoskrvnuća. Začeti su dok sam bio slijep kod vlastitih očiju. Obilježeni su mojim prokletstvom. I moram ti priznati da su sve priče o tome da sam postupio kako su bogovi od mene zahtijevali, gola laž. Laž. Možda sam oprao svoje zločine, ali sam ostavio sjeme koje klija i koje krupnja jedino zahvaljujući zlu.

TEZEJ: I mene je zlo zaskočilo. Ostao sam bez sina zbog ljubomore. I bez žene. Bez prijatelja jer sam se bojao za vlast. Danas imam svoj narod, ali sam proklet kao posljednji pas. Svejedno, ponosim se svojim djelom.

EDIP: Čime se ponosiš?

TEZEJ: Onim korisnim. Evo i tvoju nesreću vidim kao blagoslov neba. Tvoj dolazak u zemlju koju sam stvorio i na koju sam ponosan, na Atiku, Atenu, držim božjim darom. Jer sve ono što nosiš kao usud bogova u sebi ovdje će, u moju zemlju, biti zakopano. Taj blagoslov će zasvagda ovdje počivati.

Uđe Lana.

LANA: Jeste li završili?

LUKA: Jesmo li, Fran?

5.

SENA: Dužnost? Dužnost! Govoriš o tome kao o uzvišenim stvarima.

FRAN: Biti nekome svjetlo u mraku, zar ima uzvišenije dužnosti?

LUKA: Idealiziraš, Fran! Ovo je samo posao.

FRAN: Sve je na kraju krajeva posao. A svaki posao ovisi o predanosti. Ustrajnosti. Odricanju.

LUKA: Fran... Zar nije ironično?

FRAN: Što?

LUKA: Pa to da je Edip u mladosti bio vidovit.

FRAN: Sve je ironično. Kad je Edip uklonio svoje tjelesne oči, možda je tek tada uistinu počeo gledati. Razumiješ?

LANA: Da, da! Nagledao se!

FRAN: Istina je - nagledao se! Vidio je svojim unutrašnjim okom svijet koji nije sazdan od zločina. (*Kao Edip, teatralno.*) Moje unutrašnje oko, slavni Tezeju, reklo mi je da sam svoju ljudsku vlast, kao kralj Tebe, izgradio na zločinu. Zločin do zločina. Krvavi i nijemi zločini. Palača od zločina. I sve što je proisteklo iz toga, mogao je biti samo novi

zločin. (*Napusti ulogu Edipa.*) Sretan put. Sjetite se prijevoda broja dva.

LANA: Gade!

ŠESTI DAN

1.

Glazba, a nakon toga jutro, Fran i Sena sami... jutro, zvuk glisera koji nestane...

SENA: Gadovi!

FRAN: Vratit će se, Sena.

SENA: Neće. Znam da neće. Oni su otišli zauvijek.

FRAN: Pa htjela si da ih vrag odnese.

SENA: Htjela sam da odu, ali ne na ovakav način. Ostavili su nas na cjedilu, Fran. Na cjedilu!

FRAN: Bit će sve u redu, Sena.

SENA: Što će biti u redu, Fran? Što? Voda je na izmaku, a prognoze govore da kiše neće uskoro padati. Crknut ćemo od žeđi.

FRAN: Histeriziraš, Sena.

SENA: Ne histeriziram, Fran. Oni su otišli. To je činjenica. Ona kuja je pojela moj džem, ali ne samo džem. I sir. Mlijeko se pokvarilo. Vjerujem da ona ima prste u tome.

FRAN: Vratit će se oni, Sena.

FRAN: Ti si tako prokleta siguran u svoje riječi. Tvoja me postojanost izluduje, ali ja znam da se oni nikada više neće vratiti na ovaj otočić i na ovaj prokleti svjetionik. Otkud, uostalom, znaš da će se vratiti?

FRAN: Znam.

SENA: Misliš da se zločinci kad-tad vraćaju na mjesto zločina?

FRAN: Ne govorim o zločinu, Sena.

SENA, *kroz prozor vikne*: Crkli dabogda!

FRAN: Gospode Bože!

2.

Prijelaz na novu sliku, negdje u poslijepodnevnim satima...

SENA: Možda je bolje da su otišli.

FRAN, *pospano*: Tko?

SENA: Kako tko? Luka i Lana.

FRAN, *bezvoljno*: Aha...

SENA: Govoriš o njima kao da nisu ni postojali.

FRAN: Pa... jesu... i nisu.

SENA, *zajedljivo*: S kim ćeš se sada igrati Tezeja i Edipa?

FRAN: Ako hoćeš, ima niz značajnih uloga u kojima bi se ti mogla pronaći.

SENA: Fran, ponekad mi dođe da te zaista pošaljem k vragu!

FRAN: Ponekad?

Zalupi vratima.

FRAN: Već sam mu došao...

3.

Prijelaz na sliku u kojoj u večernjem času Sena i Fran seciraju svoju bolesnu perspektivu.

SENA: Njima se, bez obzira što to ne zaslužuju, može nešto lijepo, nešto značajno dogoditi. Oni su navrijeme otišli. Nisu oni tako ljudi. Lanine fantazije imaju svoje korijenje u... u...

FRAN: U čemu?

SENA: U nekoj od sreća.

FRAN, *bezvoljno*: Da... da... da...

SENA: Ako se Luka potruđi, ako se riješi svoje bolesne ljubomore, možda im se zaista nešto lijepo dogodi. Možda im se posreći. Možda ostvare snove.

FRAN: Sve je moguće.

SENA: A mi?

Stanka.

FRAN: Mi?

SENA, *prigušenom histerijom*: Gospode Bože!

FRAN, *hladno*: Što je, Sena?

SENA: Kako si hladno rekao - mi !

FRAN, *bijesno promrmlja*: Mimimimi....

Stanka.

SENA: Ne želim se svadati, Fran, ali ti želim reći da i mi imamo pravo na sreću.

FRAN: Sena, znaš i sama da ne živim od jeftinih, ma kako snažile biće, senzacija. Ti znaš da ja ne živim od nadmetanja s činjenicama koje se međusobno glođu, žderu na strništu svakodnevlja.

SENA: Na strništu svakodnevlja? Fran... ja mislim samo na sve ono dobro što nam se može dogoditi. Dobro, Fran. Mislim na dobro. I na tom strništu valjda ima nešto dobro.

FRAN: Sena, znaš da ja ne živim u bolesnoj hipnozi kao što žive neki ljudi...

SENA: U kojoj vražjoj hipnozi?

FRAN: Ima ljudi koji žive od toga da najvažnije što će im se dogoditi tek ima doći.

SENA: To je ljudski. Nadaju se, Fran. Nadaju.

FRAN: Pa... neka se nadaju. Sve što se imalo dogoditi, dogodilo se.

SENA: Gospode Bože, Fran! Pa ti si odustao. U tebi su se ugasile želje. Svi tvoji brodovi su potopljeni...

FRAN, *srdito*: Ne govori o potopljenim brodovima. Ne želim ti više ponavljati da se Bog osvećuje kroz naše želje.

SENA: Tebi se Bog, sve i da hoće, ne može osvetiti. Ti nemaš želja, Fran. Ti si mrtav čovjek.

FRAN: Živ sam, Sena. Živ. Glas moje želje nije nikad u meni nadjačavao glasove zahvalnosti.

SENA: Molim?

FRAN: Zahvalan sam i na tome što ne želim.

SENA: Ti si kukavica, Fran! Kukavica!

FRAN: Ja sam ovo svjetlo koje se sporo i uporno, na prvi pogled uzalud, okreće oko svoga izvorišta. Svijetleća kap u moru mraka. I dok se ovo svjetlo okreće, ja živim. Nisam kukavica. Napajam ga svojim stavom. Životom. Doduše... za sva druga svjetla ja sam kukavica. Nadam se da mi se Bog neće osvetiti na jednoj jedinjoj želji.

SENA: Koja je to želja, Fran?

FRAN: Da ostanem ovdje!

SENA: Pa bio i sam?

FRAN: Pa bio i sam, Sena. Sam.

SENA: A ja sam se neupitno, odričući se svega, bacila pred tvoje noge, ne stideći se bilo kojeg poniženja. Puzala sam. Da, da Fran. Ja sam tiho puzala dok si me ti, ne znam da li si toga svjestan, gazio. Marširao si kroza me ravnodušnim koracima, često i ne zamjećujući me. Postao si imun na moju bol, Fran. Gluh. Slijep.

FRAN: Slijep?

SENA: Da, slijep!

FRAN: Možda sam od onih koji ne zna vidjeti...

SENA: Ili od onih koji ne žele vidjeti.

FRAN: Možda sam od onih koji drže da je biti slijep bolje za za osobnu sreću. Uostalom, ljudi sebe jedino vide u svojoj nesreći. Već je netko rekao: "Vidjevši se, možeš biti samo nesretan." (Gide.)

SENA: Ti govoriš o sebi, Fran.

FRAN: I ti neprestano govoriš o sebi, Sena!

SENA: Kad već govorim o sebi, dopusti mi da završim.

FRAN: No? Završi!

SENA: Volja i želja me napušta, Fran. Blijedi. Kad se probudim, mislim da ću ustrajati. Ali dani su tako prokleta dugi. Potroše jutarnja uzdarja.

Poželim se vratiti u dane mladosti, u one divne i neiskvarene osjećaje kad smo se množili i dijelili cjelinom i nismo se cjenkali tko što daje, a što uzimlje. Strah me je da ne posustanem, Fran. Mene još uvijek drži ono vrijeme zajedničkih nadopuna, one naše vrline međusobnog darivanja, one nezužne osobine naših bića....

FRAN: Već je netko rekao da nema tako lijepe osobine u mladosti koja se sa starenjem ne bi mogla iskvariti.

SENA: Gade! Ti i tvoji citati. Što si mi htio zapravo reći?

FRAN: Svi se mi razvijamo. Kušamo kušnje. Kajemo se ili nas kažnjavaju, ili sami sebe kažnjavamo da je moglo drugačije. Nakon svega umiremo. Šaka zemlje. Molitva, amen, gdjevoja suza. I to je sve!
SENA: Isuse!
Iz ovog pomalo filozofskog razlučivanja želja i znatiželja, prijelaz je na sliku koja ima sivu, jednoličnu, ali prijeteću egzistencijalnu tjeskobu:

4.

SENA: Voda je pri kraju.
FRAN: Rekao sam ti da će pasti kiša.
SENA: Fran, u cisterni je mulj. Vidjela sam gliste u vodi.
FRAN: Bit će sve u redu, Sena. Što ima još?
SENA: Pri kraju smo s hranom.
FRAN: Snaći ćemo se.
SENA: Snaći?
FRAN: Preživjet ćemo nekako.
SENA: Kako?
FRAN: Nekako. Danas je ugodno. Ne bi trebalo misliti na ružne stvari kad je ovako ugodno.
SENA, *srdito*: Isuse!
FRAN: Ugodno je i trebali bismo biti zahvalni danu. Sena, svaka nezahvalnost vodi u bezobzirnost.
Sena ode.
FRAN: Sena....

5.

Prijelaz u sliku koja ima nešto od svodenja računa. Čuje se zvuk glisera.
SENA: Možda su oni!
FRAN: Tko?
SENA: Luka i Lana. Bože! Nadam se da nisu zaboravili namirnice. Priredit ću lijepu večeru. Možda su donijeli i šampanjac. Nazdravit ćemo kao u dobra stara vremena. Razgovarat ćemo. Možemo nakon večere igrati karte. Što misliš, Fran? Malo druženja će nam dobro doći. Luka i Lana su ipak jedini ljudi...
Gliserski motor nestaje u daljini.
SENA: Otišli su, Fran!
FRAN: Nisu oni ni bili.
SENA: Fran... što se događa?
FRAN: Ništa.
SENA: Ti nešto opako kriješ od mene, Fran. Strah me je. Strah.
Fran šuti.
SENA: Ovaj prokleti prozor udara kao mrtvačko zvono.

SEDMI DAN

1.

FRAN, *mimo kao čovjek koji čeka osudu*: Udi, Karlo.
SENA, *šokirana Franovom mirnoćom i poznanstvom s Karlom*: Karlo?
FRAN, *istom mirnoćom*: Karlo... ovo je moja žena. Sena. Sena... ovo je, ako tako mogu reći, moja sjena. (*Smije se.*) Karlo. Lo-lo-lo!
KARLO, *Seni*: Drago mi je. Karlo. (*Samoironično.*) Karlo Sjenka.
SENA, *zbunjeno*: Izvolite sjesti.
KARLO, *Seni*: Hvala.
SENA: Hoćete li čaj?
KARLO: Ne, hvala.
SENA: Kavu?
KARLO: Ne bih.
SENA: Rakiju?
FRAN, *blagom srdžbom*: Sena!
Stanka.
KARLO: Pretpostavljam da gospodi o meni nisi govorio, Fran?
Stanka.

FRAN: Nisam.
KARLO: Gospodo, ako vas ne zanima naš razgovor, možete se posvetiti vašim poslovima.
SENA: Zanima me.
Stanka.
KARLO, *kao čovjek koji drži konce igre u svojim rukama*: Dakle...
Stanka.
SENA: Zaista ne želite kavu? Čaj? Sok?
Stanka.
KARLO: Ne, ne... hvala. (*Franu.*) Dakle?
Stanka.
SENA: Dakle?
FRAN, *šuti.*
KARLO, *hladno i prijetećom*: Pozdravila te mama, Fran.
FRAN, *iz svoje suverene mirnoće nervozno priupita*: Pozdravila?
SENA: Mama? Fran? Tvoja mama? Ti mi nikada nisi govorio o svojoj majci.
Imala sam osjećaj da se stidiš i ja te nisam za nju pitala. Mislila sam da je možda radila u javnoj kući, ili da te je ostavila pred vratima sirotišta, ili...
FRAN: Dosta, Sena! Dosta!
SENA: Ja sam htjela upoznati tvoju majku. Htjela sam je pitati zašto si takav, što ti se dogodilo u djetinjstvu. Htjela sam s njom razgovarati kao žena sa ženom. Ona bi mi, bar sam tako mislila, štošta otkrila o tebi. Ali kad sam te pitala za tvoje roditelje, ti si rekao da oni ne postoje, da ih...
FRAN, *prijetećim glasom*: Ušuti, Sena! (*Karlu.*) Što se dogodilo s mojom majkom?
KARLO, *hladno*: Preminula je.
FRAN, *bolno*: Bože...
SENA: Zašto mi nisi govorio o njoj, Fran? Zašto? Ja sam te zaklinjala. Sad je glupo ići na ukop ženi koju nisam upoznala.
KARLO: Zakasnili ste, gospodo.
SENA: Da, zakasnila sam. Uvijek kasnim. Cijeli moj život je kašnjenje. Zakasnina. Tako bi rekao Fran. Tvoj život je zakasnina! U to me je i uvjerio. Ipak, mogli bismo otići na ukop. Kupiti vijenac. Cvijeće. Ja imam crnu svilenu haljinu i šešir...
KARLO: Kasno je, gospodo.
SENA: Kasno?
KARLO: Franovu mamu smo ukopali.
FRAN, *jeca*: Mama... moja draga... mama.
KARLO: Bio je to veličanstven sprovod. Tema za film. Događaj na sirotinjskom groblju. Svi gradski prosjaci i otpadnici su na karminama živo raspravljali o blagopočivajućoj. Iznosili su zanimljiva sjećanja na zgode iz njezina života. Poučne zgode, gospodo. Poučne!
FRAN, *jeca*: Gadovi! Kvarni gadovi! Ma...ma...
KARLO, *ne osvrće se na Franov jecaj i taj osvrte je unaprijed planiran*: Nisam joj, kako si me zamolio, htio reći gdje si, ni što radiš. Dao sam ti riječ. I održao je. Kako smo se dogovorili.
SENA: Dogovorili? Vi?
FRAN, *jeca*: Mama...ma...ma...
KARLO: A zaklinjala me je, Fran! Kao da joj je to bila zadnja želja - znati gdje je njezin jedinac. Razmetni sin. Pustolov. Plakala je i molila. Bile su joj to posljednje suze. Štitio sam se općim riječima. Znala je da ja lažem. Lagati nekoga na samrti, nije ugodno. Ali ja sam čovjek od riječi. Karakter.
FRAN, *gubi dah uslijed bola*: Ma...mmm...
KARLO: Nadam se da ćeš to znati cijeniti.
Stanka. Sena je zbunjena nastalom situacijom. Karlo se nadmoćno kočoperi, ali ugladenom profesionalnošću. Fran, nakon nekog vremena, uzvratiti svojom mirnoćom.
FRAN: Hvala.
KARLO, *iznenađen Franovim riječima*: Hvala?
FRAN: Hvala ti.
KARLO, *okrene se Seni*: Imate zahvalnog muža, gospodo. Spreman je na zahvalnost. Doduše, zahvalnost ponajprije zastarijeva u čovjeku. Tko je to rekao, Fran?

FRAN: Aristotel.
KARLO: Da, čovjek nije rođen za zahvalnost. Tek onda kad mu je korisna, zahvaljuje se šakom i kapom. Čovjek olako kaže - hvala. Hvala?
FRAN: Hvala. Rekao sam - hvala, Karlo. Hvala. Na koju potenciju treba podignuti riječ da u tebi istinski odjekne?
KARLO: Na potenciju odgovornosti, Fran!
FRAN: Još ćeš reći da ste i Senu izrežirali u mom životu?
KARLO: Ne isključujem ni tu mogućnost.
FRAN: I na tome bih vam trebao biti zahvalan?
SENA, *ogorčeno*: Fran! Tvoje riječi vrijedaju. Ponižavaju. Ne znam što se ovdje događa...
FRAN: Kasniš, Sena. Kasniš.
SENA: Da, kasnim. Ali ove tvoje posljednje riječi su pečat. Završni udarac. Kad ne bih imala u sebi samilosti, tako mi Boga, rado bih te poslala k vragu. Poslala bih te ravno u paklu.
FRAN: Ja sam oduvijek u paklu.
SENA: Ostani u njemu, Fran. Ostani! I zahvali se Bogu što te je tu smjestio.
FRAN: U meni zahvalnost ne zastarijeva tek tako.
Sena ode.

2.

FRAN, *tiho*: Što hoćeš?
KARLO: Poslušnost.
Stanka.
FRAN: Molim?
KARLO: Tvoju odanost. Lojalnost.
FRAN: Ja radim svoj posao.
KARLO: Tvoj posao! Fran? Ovo je zajednički posao.
Stanka.
FRAN: Znam.
KARLO: I mi znamo.
FRAN: Držim da svoje radne obveze izvršavam profesionalno.
KARLO: Da, svi u Centrali su zadovoljni tvojim besprijekornim radom. Ako tako nastaviš, postat ćeš prototip uzornog profesionalca.
FRAN: I onda?
Stanka.
KARLO: Fran....
FRAN: Koji oblik poslušnosti tražiš od mene?
KARLO: Krajnju, neupitnu poslušnost, Fran.
FRAN: Slušaj, ucjenjuješ me godinama jednim jednim mojim krivim iskorakom. Držiš me u strahu. Pod staklenim zvonom tvoga sadizma, tvoje trajne prijetnje, ja sam ovdje pronašao sebe ugasivši sve svoje žudnje.
KARLO: Sve?
FRAN: Sve! Postao sam sastavnim dijelom uredaja ovog svjetionika, i dok tako jest, ja se kako tako osjećam živim. Odgovornost za svjetlo u noći je jedina energija, svježa krv koja me drži u životu.
KARLO, *ignorira Franovu emociju*: Hmhmmm.
FRAN: Ne vjeruješ?
KARLO: Pa.... ako isključim tvoje velike, misaone riječi, ako isključim patetiku, moglo bi se dogoditi da ti i povjerujem.
FRAN: Molim te ne ponižavaj moje riječi. Moje riječi su izlučene iz ove samoće. Zašto me ucjenjuješ?
KARLO: Život je sastavljen od malih ucjena, zar ne?
FRAN: Što bi se dogodilo da me nemaš čime ucjenjivati?
KARLO: Kako to misliš?
FRAN: Što bi se dogodilo da ti ne znaš da sam ja ubio svoju prvu ženu zbog toga što je uvrijedila moju majku i nanijela joj bol?
Ude Sena.
SENA: Bože... Fran!
KARLO, *Seni*: Gospodo... vaš muž ima bujnu maštu. Nakon očevida, policija je ustvrdila da je vaš muž taj dan sjedio od jutra do mraka u jednoj kavani i hranio ranjene golubove...
SENA: U kojoj kavani?

KARLO: U kojoj je vas upoznao.
SENA: Isuse... Fran ti si onaj dan... Ne, ne mogu vjerovati. Fran.
Sena pokušavajući povezati vrijeme i mjesto svih nedorečenosti, brizne u plač i teturajući ode.
KARLO: Da nije tog... nesretnog slučaja... pronašao bih nešto drugo. Nijedan život nije imun od mogućnosti ucjene. Tvoje riječi. Sjećas li ih se?
FRAN, *s gorčinom*: Sjećam.
KARLO: Tvoj bijeg na svjetionik, tvoja želja za slobodom i volja za prijezirom svih smušenosti života, tvoje gađenje spram života prijetvornih i ucijenjenih ljudi, ostavilo je široko polje da se mi, koji se razumijemo u ucjene, snademo i držimo te kao bezazlena kukca u našim šakama. (*Ustane i isteže ruke.*) Idem se malo prošetati. Lijep je danas dan. Kad je dan lijep, puca prekrasan vidik na Crni greben. Šteta, Fran, što ne možeš vidjeti tu zlokobnu oštricu stijene koja podmuklo viri iz mora. Šteta.
Karlo ode. Nakon nekog vremena ude Sena.
SENA: Gdje je?
FRAN: Valjda vani... tu je negdje... Divi se Crnom grebenu. Zlu.
SENA: Miriše na smrt, Fran. On miriše na mrak. Vlagu.
FRAN: Svi mirišemo na smrt.
SENA: On smrdi! Smrdi!
FRAN: Sena!
SENA: Ne misliš da je ovdje negdje blizu? Možda prisluškuje.
FRAN: On zna sve, Sena.
SENA: Sve? Ne vjerujem da je otišao gledati Crni greben. Danas se Crni greben ne može vidjeti. Plima je, Fran. Zašto je otišao?
FRAN: Ostavio nas je same, Sena.
SENA: Zašto? Fran... reci...
FRAN: U njegovoj igri postoji i vrijeme, kratke stanke, ovakve kakvu ti i ja sad živimo. Sve se to uklapa u njegov plan.
SENA: Plan?
FRAN: Ili sudbinu. Isto je, Sena.
SENA: Bože... ti pristaješ na njegovu igru.
FRAN: U neku ruku - da.
SENA, *plačući*: Isuse...
Sena ode. Ude Karlo. Šeta i lupka po stolu.
KARLO: Mama ti je bila u agoniji. Trebalo joj je dati krv.
FRAN: Krv?
KARLO: Zamisli... imali smo istu krvnu grupu.
FRAN: I?
Stanka.
KARLO: Tvoja mama je preminula s mojom krvlju u sebi.
Stanka.
FRAN: Što očekuješ? Da ovdje puzim pred tobom? Što hoćeš, dovraga?
KARLO, *glasnije prema drugoj sobi*: Gospodo, možda bih ipak popio vašu obećanu kavu.
SENA: Fran...
FRAN, *rasutim živicima*: Kog vraga ti hoćeš?
SENA, *nakon kratke stanke*: Ništa. Slađu ili gorču?
KARLO: Svejedno... (*Franu, nakon što je Sena otišla.*) Mama je i tvoju tajnu odnijela u grob.
FRAN: Kog vraga hoćeš, Karlo? Reci! Nemoj Senu upetljivati u moj bivši život. Ozlijedio sam je činjenicom što sam ju vezao za ovaj način života. Oštetio. Pusti bar nju na miru.
KARLO, *glasno*: Gospodo... ipak možda malo slađu. Može? (*Franu, tiho.*) I ona je dio igre. Plana... (*Pride prozoru.*) Večeras će biti mračno kao u rogu.
Stanka. Ude Sena.
SENA: Vaša kava.
KARLO: Hvala. Znae, kao dijete sam se plašio mraka, a danas, kad bolje pomislim, i mrak može biti od koristi. Nevjerojatno je kako nedostaci znaju postati prednost. I obrnuto.
SENA, *bojažljivo*: Ne razumijem vas, gospodine.
KARLO: Znae... ni ja ne razumijem ljude koji piju bijelu kavu s osjećajem da piju kavu, ali oni piju tu bijelu kavu. (*Glupu dosjetku podupre smijehom.*) Čak i uživaju. Zamislite! (*Nastavi sa smijehom.*) Zapravo,

glupo je upinjati se kako bismo sve razumjeli. (*Uozbilji glas. Prijeteći, hladno...*) Sva naša nerazumijevanja predmnijeva naš nerazumljivi život. Zar ne, Fran?

FRAN: Zaboga, prestani nas mučiti. Što hoćeš? Govori!

Stanka.

SENA, *uočljivim strahom*: Fran, što on hoće od nas?

FRAN: Poslušnost.

SENA: Molim?

FRAN: Nije mi rekao, ali znam da hoće i traži od mene nešto čime bi me kaznio. U svakom slučaju, želi nešto od gadosti. Krvave gadosti, zar ne, Karlo?

KARLO: Iz osjetljive perspektive i krvavi biftek je krvava gadost. Ali, svi smo mi sastavni dio igre. Dakle, Fran?

SENA, *Franu*: I ti ćeš to učiniti?

Tišina.

GLAS IZ ETERA: Putnički brod Minotaur je isplovio iz luke. Molimo sve svjetioničare, zbog nevidljivosti u ovoj noći, da budu na svojim mjestima.

FRAN: Bože!

SENA, *Karlu*: Što hoćete od nas, gospodine?

KARLO: Poslušnost.

Tišina.

FRAN, *Karlu*: Želiš da večeras izgasm svjetionik?

KARLO: Eto, kako je malo potrebno da se razumijemo.

FRAN: Tko kaže da smo se razumjeli?

SENA: Zašto bi Fran trebao ugasiti svjetionik?

KARLO: Ja sam samo jedan od poslušnih ljudi, gospodo.

SENA: Ako Fran ugasi svjetionik, brod će se nasukati na Crni greben. Svi ljudi s broda će potonuti.

KARLO: I to je život, gospodo.

SENA: To je smrt! Smrt!

KARLO: I smrt je sastavni dio života.

SENA: Vi ste ubojica!

KARLO: Samo poslušan čovjek, gospodo! Fran?

Stanka.

SENA, *nakon stanke*: Fran... što ćeš učiniti? Fran!

Fran kao čovjek koji shvaća svu paučinu života u koju se zapleo.

FRAN, *Karlu*: Ovo je, dakle, kazna?

KARLO: Može se i tako shvatiti.

SENA: Fran!

FRAN: Reci, Sena?

SENA: Što ćeš učiniti, Fran?

FRAN: Što ću učiniti? Što mogu učiniti? Karlo, poslušni Karlo, i svi poslušni, grade svijet sive, potamnjele logike. Svijet paučinasta obzorja. Ispredaju prijeteće niti koje naše nedužnosti ne vide, ili ih ignoriraju. Oni uživaju, ili se poslušno trude, u toj igri. A ta igra počinje i svršava u ubijanju. To je njezina elegancija.

Franove riječi prekida piskutavi zvuk mobitela. Karlo se javi.

KARLO: Halo? Da? Lena? Ah... ti si djevojčice. Kako je cvijeće u Amsterdamu? Čujem da si prešla na jaču potporu iluzija. Heroin? Ne šalji me vragu, djevojčice. Ja sam tvoj anđeo... (*Franu.*) Za tebe.

FRAN: Bože!

KARLO: Zove te s Minotaura.

FRAN: Isuse!

Stanka.

SENA: Fran!!! Što se ovdje događa? Tko je Lena? Gospodine, možete li mi vi objasniti?

KARLO: Gospodo, za vas bi bilo najbolje da spakirate vaše stvari i napustite otok. Bit ću toliko slobodan da vam ponudim mjesto u čamcu.

SENA: Fran... dužan si mi štošta objasniti.

FRAN, *srdito*: Nikome ja nisam ništa dužan!

KARLO, *daje mu telefon*: Svi smo mi dužnici. Javi se.

FRAN, *u slušalicu*: Kog vraga radiš na tom brodu, Lena? Jesam li ti rekao da ne putuješ. Koja vražja divna noć, zaboga, Lena! O čemu ti govoriš? Radost zvijezda... Lena! Isuse!

Fran isključujući mobilni telefon.

FRAN: Ona će za sat vremena proći kraj svjetionika.

KARLO: Proći?

FRAN: Proći... da. Gade odvratni.

KARLO: Fran!

FRAN: Što sam vam ja učinio?

KARLO: Ništa posebno, Fran. Samo si život uredio tako da nam budeš idealan poslušnik i da provjerimo da li kazna još uvijek funkcionira kako mi mislimo da treba funkcionirati.

FRAN: Idi dovraga ti i tvoj sustav!

KARLO, *mimo*: Gospodo, ne morate uzimati suvišne stvari. Uzmite najnužnije, ako vam i to treba, jer se i među najnužnijim stvarima nađe nekakva sitnica koja vas može podsjetiti na promašeno i izgubljeno vrijeme.

SENA: Fran... nikad ti neću oprostiti. Nikad!

FRAN: Idi, Sena.

SENA: Odlazim!

FRAN: Idi!

Sena ode.

FRAN, *Karlu*: Zadovoljan?

KARLO: Djelomice.

FRAN: Odvratni gade!

KARLO: I to mi je riječ zahvalnosti? Odvratni gade? Dao sam krv tvojoj majci u času kad si ti plutao za svojim unutrašnjim okom i vidicama slobode prijezira svih nas koji smo poslušnici. A što bi bilo da nas nema? Što? Misliš da meni nije žao broda koji će večeras potonuti! To je vrhunski brod, posljednja riječ tehnike, i vraški je skup...

FRAN: Gospode Bože! Tebi je stalo do željeza! A ljudi?

KARLO: Prije ili kasnije, Fran. Većina njih će nestati posve anonimno, ali za utjehu, potonuli su na povijesnoj prekretnici.

FRAN: Zašto želite potopiti brod?

Stanka.

KARLO: Želiš istinu?

FRAN: Ne vjerujem da potapate brod da biste mene kaznili i provjerili funkcionira li vaša prokleta kazna.

KARLO: Hoćeš golu istinu?

FRAN: Reci! Barem imam pravo na takvo što!

KARLO: Ne znam, Fran. Nisam u pojedinosti upućen. Nekakv idiot, povijesni višak, je na brodu. On i njegovi prijatelji. Suradnici. Da, i obitelj. Ali i planovi koji se kose s našim obzorjem, ili kako ga ti nazivaš, paučinastim obzorjem. Ipak je obzorje! Usput... žao mi je što ti je kćer na brodu. Ali njoj je Amsterdam kaznio dušu. Žao mi je.

FRAN: Žao? Pa potopi ga sam! Evo, ugasi svjetionik sam! Uživaj!

KARLO, *profesionalnim cinizmom*: Znaš da nastojim ostati čistih ruku. I mirne savjesti.

FRAN: A Luka?

KARLO: Njega čujemo za njegovu nesreću. Neka uživa u svojim zabludama. Njega uvježbavamo za druge poslove.

FRAN: Znači... on je bio dio vaše igre.

KARLO: Nismo amateri, Fran.

FRAN: Znao je što spremate?

KARLO: Naravno.

FRAN: A...?

KARLO: Lana? Mala proračunata droljica. Korisna, naravno. Eto... i tebi je koristila.

FRAN: Meni?

KARLO: Zahvaljujući njoj nećeš biti gubitnik.

FRAN: Molim?

KARLO: Gubitak tvoje prve kćeri Lene, nadomjestit ćeš Laninom i tvojom kćerkom.

FRAN: Kćerkom?

KARLO: Na ultrazvuku su rekli da je kćerka.

Stanka.

FRAN: Otkud znaš za mene i Lanu?

U tom času ude Sena.

SENA: Ti i Lana! Odvratni gade!

KARLO: Smirite se, gospodo! Vrijeme će zacijeliti vaše rane. Podimo. Uzeli ste najnužnije stvari?

SENA: Jesam, ali bih tako rado išćupala srce ovom lažljivom gadu.

KARLO: Ne biste ništa dobili, gospodo. Samo biste očaj iznijeli van! Fran... nadam se da smo se razumjeli. Usuglasili?

FRAN, *kimne glavom.*

KARLO: Ostavljamo te, Fran. Ostavljamo te s tvojim suncem za kojim si žudio. S tvojim nebom u tvom unutrašnjem oku. Ostavljamo te u mulju tvoga prijezira spram ovog, kako ti kažeš jadnog, i varkama urešenog svijeta. Eto ti taj tvoj unutrašnji svijet sa stotinu vidikovaca i razgovijetnih obzorja, pojavnosti koje žive u strpljivu i neranjivu suglasju. Mi idemo živjeti u, kako ti kažeš, božjem kičeraju. Sretno, Fran. I pamet u glavu!

FRAN, *skrhano*: Zašto? Zašto sve ovo?

KARLO: Da provjerimo dužnost u tebi. Da... i...

FRAN: I?

KARLO: Da ti probudimo bol. (*U odlasku.*) Uostalom, ti si najbolji u tom prljavom poslu. Brodovi koje si potopio na Crnom grebenu, naša su sadašnjost. Ovaj kojeg ćeš potopiti, dio je naše budućnosti. *Sena i Kralo odu. Fran ostane sam. Glazbena tema. Brujanje gliserskog motora koji napušta otočić sa svjetionikom.*

3.

FRAN: Dakle - sam! Napokon ono što sam oduvijek bio - sam. Ja i ova čudna, naoko bezazlena noć. Noć. Zar ću ostati i bez posljednjeg sna? Čežnje? Bože, zašto me priječiš da zaronim u božansko... ono nevidljivo... nedostupno i nedodirljivo!? Zašto me kažnjavaš? Zar zaista neću vidjeti ono čisto i kristalno? Zar mi je pakao završni račun? *Iz daljine čuje se brodska sirena.*

FRAN: Izgasiti....

Ponovno čujemo brodsku sirenu.

FRAN: ...ili ne izgasiti?

LENIN GLAS, *nježan, djetinji glas iz perspektive Franova očinstva*: Tata...

FRAN, *očutom časa ispovijedi*: Lena... ima stvari koje ti moram objasniti. Znaš, srce, ja sam samo htio istinski proživjeti meni dodijeljeno vrijeme. U se zaroniti. Biti. A ovo je poraz! Kazna neba! Kušnje uzvraćaju udarac! *Potmulo se čuje brujanje brodskih motora.*

FRAN: Srce drago! Tek sad znam s kojom lakoćom se čovjek pobuni protiv bogova. S lakoćom ih i usvaja. Čime se mogu oduprijeti? Pobuniti se protiv samoga sebe? Zaplaviti tebi ususret? Prema Crnom grebenu? Da... pobuniti se protiv samoga sebe, od života napraviti žrtvu i žrtvenik... Ali to je savršena osveta bogova! Osveta je na djelu, dušo. Strašna osveta! I neću se obraćati Bogu. Ne. U bijesu i očaju, kad mu se obraćamo, kad se radi o ljudskoj nesreći i nanošenju bola ljudima, bogovi su učinkoviti. Imperija duše uzvraća udarac. Tezej je ubio vlastitog sina kletvom! *Zvuk brodske sirene.*

FRAN: Ne skrivam osjećaj da sam, ne birajući cijenu, kadšto grabio objeručke od svega onoga što mi je vrijeme pružalo, ali sam uvijek gubio. Gubio! Da! Vjerojatno pripadam ljudima koji unaprijed gube, ili koji u osobnom nezadovoljstvu s dobijenim pronevjere u sebi osjećaj dobitka. Ipak, dušo, ja sam te volio. Volio. Istinski volio.

LENIN GLAS: Hahahahahahahaha....

FRAN: Smiješ se.

LENIN GLAS: Hahahahahahahaha....

FRAN: Imaš smijeh kao i tvoja mama.

LENIN GLAS: Mama?

FRAN: Da, mama.

LENIN GLAS: Mama...

FRAN: Bože... zašto si se ukrcala u taj prokleti brod? Zašto te je labirint slučajnosti naveo baš na taj brod? Ili bi oni zlikovci čekali drugu prigodu? Vjerojatno...

LENIN GLAS: Tata, tako je mračno. Zamisli, sva svjetla su pogašena na brodu. Imam osjećaj da ne plovimo. Zapravo, kao da uranjamo u tamu. Sve dublje i dublje...

FRAN: Lena... srce moje drago...

LENIN GLAS: Tata, ne znam što se događa, ali ja sam htjela vidjeti svjetlo tvoga svjetionika, taj spasonosni krug kojeg tako dostojanstveno u samoći i mraku ispisuješ posvuda oko sebe...

FRAN: Dosta, Lena... dosta, molim te!

LENIN GLAS: Tata, ovje je tako mračno. Ti bi rekao... kao u Edipovoj duši, ali zaista je mračno. Strah me je. Strah.

FRAN: Lena... moja draga Lena...

LENIN GLAS: Ne znam zašto su ugasili svjetla na brodu. Rekli su da to moraju učiniti, ali da će sve biti u redu. Da, rekli su da sve ovisi o tvom svjetioniku. Tata... ne vidim svjetlo. Zapravo, nitko ne vidi. Čuješ li me... tata. Tata! Tata!

Brujanje motora. Krik brodske sirene. Glazbeno finale uz vrištanje mlade djevojke (Lene): Tata! Tata!

FRAN: Svjetlo?

Pozornicu i gledateljstvo u isto vrijeme obaspe kazališno svjetlo.

**

Rogač-Zagreb, srpanj-kolovoz 1997.